

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 29(695) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1960 m. LIEPOS-JULY 13 d.

PRICE 15 ct XX METAI

Garbingos Žalgirio ir negarbingos okupacijos sukaktuvės

Vytautas Didysis.
Matejko piešinys.

Lenkijos karalius Jogaila.
Matejko piešinys.

Politinių įvykių savaitė

GRIEŽTAI SUSIKIRTO CHRUSČIOVAS SU EISENHOWERIU.

Chrusčiovas grąšina Amerikai balistinėmis raketomis, o Eisenhoweris sako — mes neišsi gąsime, ir mes neleisime Amerikos kontinente įsteigti tarp tautinio komunizmo valdomo režimo!

Nuo antrojo Pasaulinio karo pabaigos dar niekad nebuvo tokio tarptautinio įsitempimo, koks yra dabar. Jį sukėlė Sovietų Rusija.

Pirmoje vietoje stovi CHRUSČIOVO GRASINIMAI RAKETOMIS IR EISENHOWERIO ATSAKYMAS.

Chrusčiovas, naudodamasis Austrijos viešnage, plūdo Ameriką ir Vokietiją, o ir pačiai Austrijai pagrasino neutralite to nutraukimu, dėl ko Austrijos valdžia su „mielu sveteliu“ turėjo nemalonomų. JAV atkreipė dėmesį į neleistiną „svečio“ elgesį, Austrijos vyriausybė turėjo viešai reaguoti ir pasakyti „svečiui“, kad Austrijos tauta gerbia gerus santykius su JAV, žino savo pareigas ir atsakomybę ir nepritačia draugo Chrusčiovo burno jėmams.

Bet sovietinis diktatorius ir po to nesiliovė, ir sugrįžęs į Maskvą, PRADĖJO GRASINTI AMERIKAI BALISTINĖMIS RAKETOMIS.

Čia pasipainiojo Maskvai parsiduodęs Kubos diktatorius Fidelis Castro, kuris už maskvinį „Judošiaus grašį“ nusavino Amerikos, Anglijos ir Olandijos naftos rafinerijas, be jokios kompensacijos. Atseit — pasi grobė.

JAV tylėjo, kai Kubos diktatorius darė nusavimus kitų turtų, bet kai nusavimą pa darė grobimu, JAV turėjo reaguoti. Reagavo taip, kad atsisakė pirkti Kubos cukrų, kuris Kubai duoda didžiulę pajamą.

Kubos diktatorius užriaumojo: darbininkai liekė be darbo ir be pragyvenimo šaltinių. O pats neturi taikaus žodžio Amerikai, ir visą laiką ją plūsta. JAV siūlo taiką ir derybas, o Castro neina į derybas. Čia su sidaro didelė painiava, kurią spręsti susirenka Eisenhoweris su visų štabu.

KOVOS TIBETE IR SUIRUTĖ KONGE bendrąją padėtį sunkina.

Tibete vyksta atkaklios tibetiečių kovos su Kinijos komunistais. Vyksta mūšiai. Tibetiečiai heroiskai kovoja už savo laisvę.

Didelė nelaimė vyksta vos nepriklausomybę gavusioje Kongo respublikoje. Palikti savo valiai, kongiečiai nuėjo į chaosą, plėšimus, žudymus ir kitokią smurtą. Belgija, davusi Kongui laisvę, dabar priversta griebtis priemonių ir suvaldyti chaosą.

KITOS ZINIOS

— Los Angelėse liepos 11 d. prasidėjo JAV demokratų suirinkimas, kuris išstatys kandidatus į prezidentus ir viceprezidentus. Yra trys kandidatai: Stevenas son, Kennedy ir Johnstonas. Pasakutinis yra rimčiausias.

— Nehru pareiškė, kad Indija turi būti pasiruošusi gintis nuo Kinijos komunistų agresijos. Jis pasakė: ligšiol mus gynybė Himalajų kalnai, o dabar mes turime ginti Himalajus. Jis vyksta į Maskvą.

— JAV ir Anglija pareiškė protestą prieš Kubos diktatūros naftos valyklų pagrobimą.

— Indija paskelbė penktą, kurio tikslas — pakelti Indijos gyventojų gerbūvį.

— Italijos komunistai sukėlė netvarką. Valdžia nedavė neofašistams leidimo ruošti suvažiavimą, o komunistai neofašistus puolė įvairiuose miestuose. Yra sužeistų. Gresia Italijos valdžios krizė.

— De Gaulle pareiškė, kad Alžyras pats spręs savo likimą, bet turi būti nutrauktas karas.

— Grupė moterų kreipėsi į Chrusčiovą, Austrijoje, su prašymu paleisti jų vyrus iš nelaisvės.

— Palaidotas Anglijos darbiečių kairiojo sparno vadas Bevan, miręs vėžio liga. Bevan anksčiau buvo kraštutinis, bet vėliau išsaškino, ypač po apsilankymo Rusijoje, ir buvo nuo saikus.

— Kipras apie rugpjūčio vidurį bus paskelbtas nepriklausoma respublika, nes išsiaiškinta dėl Anglijos bazių palikimo.

Pabaltiečiai protestuoja!!!

VISIEMS LAISVOJO PASAULIO LIETUVIAMS, LATVIAMS IR ESTAMS

Prieš dvidešimt metų, 1940 liepos 21 dieną, Raudonosios Armijos okupuotoje Lietuvoje Latvijos ir Estijos respublikose Kremiaus komisarių sufabrikuoti vadinami liaudies seimai Taline, Rygoje ir Kaune priėmė vienodo turinio Maskvos padiktuotas rezolucijas, prasišaukiančias Sovietų Sąjungos augščiausiąjį sovietą, kad Lietuvą, Latviją ir Estiją priimtų į Sovietų Sąjungą.

Tuo Sovietų Sąjungos karių jėgų okupacijos ir NKVD teroro sąlygomis Kremliaus pirmu Pabaltijo respublikoms tariamai savanoriškos savizudybės aktu Maskva siekė ir tebesiekia sufabrikuoti teisių šydą savo agresijos nuogybei pridengti. Tuo sumetimu ir š. m. liepos 21 Maskva ruošia to makabriško spektaklio minėjimą, kuriame pavergtieji lietuviai, latviai ir estai bus privertai liaupsinti savo pavergėjų ir sovietinę vergiją.

Tačiau nei 1940, nei jau 1960 metais jokie Maskvos makabriški spektakliai nesu klaidino ir nesuklaidins nei pavergtųjų Pabaltijo tautų, nei laisvojo pasaulio nusistatymo. Sovietų Sąjungos agresijos veiksmai prieš Lietuvą, Latviją, Estijos respublikų nepriklausomybę ir teritorinį integritetą jokiais Maskvos spektakliais neužtušuojami. Užtenka čia tik priminti Jungtinių Amerikos Valstybių Kongreso specialios komisijos Pabaltijo valstybių okupacijai tirti išvadą: „Yra aiškiai ir galutinai įrodyta, — sako Komisija, — kad Estija, Latvija ir Lietuva

buvo jėga užimtos ir neteisėtai prie Sovietų Sąjungos prijungtos. Bet kuris Sov. S-gos tvirtinimas, kad 1940 m. liepos mėn. jos praversti rinkimai buvo laisvi ir savanoriški, arba kad to pasekmėje sudarytų parlamentų priimtose rezolucijose, prasišaukiančiose (Lietuvą, Latviją, Estiją) pripažinti sovietinėmis respublikomis, — yra melagingas ir nepagrįstas“.

Tad liepos 21-jį yra sovietinio melo, apgaulės ir Baltijos tautų valios klastojimo diena.

Baltijos Valstybių Laisvės Taryba, griežčiausiai protestuodama prieš Sovietų Sąjungos tęstinę agresiją Pabaltijo respublikų atžvilgiu ir prieš jos ciniškas pastangas tai agresijai legalizuoti,

1960 metų liepos 21-ją dieną skelbia laisvųjų lietuvių, latvių ir estų protesto - gedulo dieną.

Tą dieną visi laisvojo pasaulio lietuviai, latviai ir estai kviečiami:

a) susilaikyti nuo visų rūšių pasilinksminimų;

b) organizuoti specialias pamaldas visų tikėjimų maldos namuose;

c) siųsti asmeninius ir kolektyvinius protestus prieš Sovietų S-gos agresiją Pabaltijo respublikų atžvilgiu savo gyvenamojo krašto vyriausybei, prašant ją daryti žygių teisei ir laisvei atstatyti;

d) demonstruoti tautinių spalvų ir tautinio herbo ženkle su gedulo šydu.

Baltijos Valstybių Laisvės Taryba.

— Chrusčiovas Maskvoje pareiškė, kad labai lengva bus pasiekti, kad Ameriką balistinių raketų, (mat, rusai jau prisiskaičiavo per Pacifiką...).

— Chrusčioviui pasisakius, kad dėl JAV karo bazių Italijoje yra Austrija gali netekti neutralumo, Eisenhoweris atsakė, kad Rusijos diktatūra grąsinimais bando priversti paklusti jos valiai, bet JAV savo draugus gins.

— Šią savaitę susirinks Japonijos liberalų - demokratų partija, kuri išrinka Kiši įpėdinių. Ši partija ir po komunistų riaušių turi tautos daugumos pasitikėjimą.

KANADOJE

Kvebeko premjeras J. Lesage perėmė iš Barrette pareigas. Jis ministrių skaičių iš 22 sumažino iki 15. Pažadėjo nemažų reformų ir naujų darbų. Ypatingą dėmesį pažadėjo didžiausiam Kanados miestui — Montrealiui.

— 17 popieriaus kompanijų Montrealio teismas nubaudė 240,000 dol., nes nustatė, kad jos turėjo sąmokslą palaikyti augstas popieriaus kainas.

— Vokiečiai pradėjo trauktis atgal į Vokietiją iš Kanados, nes čia jiems nesą taip gerai, kaip Vokietijoje.

MONTREALIJE

— Račkus Izidorius, prieš pus antrų metų klijdytas sunkvežimio, kuris jam suaužė koją dėl to jam teko ilgai gydytis li

Vytautas Didysis Žalgirio mūšio įkarštyje.

Pasaulio lietuvių sostinėje

RAŠO EDVARDAS SULAITIS

TRIGUBAS MINĖJIMAS

PAVERGTŲJŲ SAVAITĖ

Liepos 17 d. (seknadienį), 3 val. Čikagos Marquette parke prie Dariaus - Girėno paminklo yra rengiamas trigubas minėjimas: Dariaus - Girėno Atlanto nugalejimo, Žalgirio mūšio ir Pavergtųjų Tautų savaitės. Šiam minėjimui jau iš ankščiau yra ruošiamasi, nes norima, kad jis gerai pasisektų.

Minėjimas bus pradėtas parke Marquette parko gatvėmis. Dalyvaus lietuvių organizacijos, veteranų postai, ansambliai ir kai kurie amerikiečių vėtinai. Po oficialios minėjimo dalies jo programoje yra numatytos futbolo rungtynės tarp dviejų Čikagos lietuvių komandų — Lituanicos ir Bridgeport Tauro. Jos įvyks netoli Dariaus - Girėno paminklo esančioje aikštėje.

Minėjamą organizuoja komitetas, kuriam vadovauja dr. S. Biežis.

pakrikštyta Eizbietos - Danos vardais, kita Onos - Genės vardais. Kūmais buvo Jurgis Gudai su žmona ir Bruno Jazas su žmona.

● AV parapijos choras pradėjo vasaros atostogas, kurios baigsis rugpjūčio mėnesį.

● Liepos ir rugpjūčio mėnesiais AV parapijos raštinė veiks: rytais 9—12 val., vakais 7—9 val.

Šiomet, kaip ir praėjusiais metais, J. A. Valstybių prezidentas paskelbė Pavergtųjų Tautų Savaitę, kuri bus minima liepos 17—23 dd.

Čikagoje šią savaitę yra žadama prideramai paminėti ir yra rengiama pati programa. Pirmuoju programos punktu bus bendras visų pavergtųjų tautų mitingas Čikagoje Grant parke (ten, kur vyksta vasariniai muzikos koncertai). Jis įvyks liepos 17 d. 2 val.

Čia yra pakviesti kalbėti žymūs amerikiečiai. Vienu iš tokių kalbėtojų numatytas JAV ambasadorius Jungtinėse Tautose H. Lodge. Rengimo komiteto pirmininku yra Illinois gubernatorius W. Stratton.

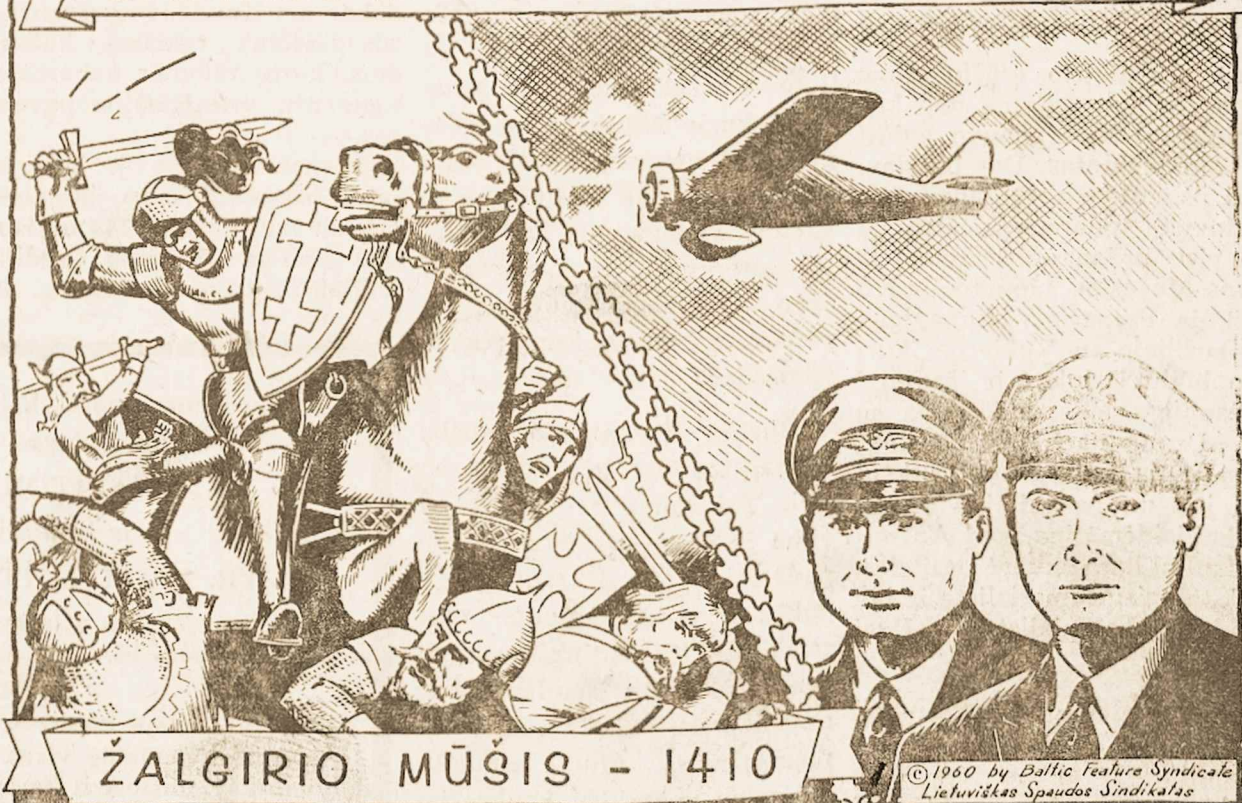
● Čikagos skautai ir skautės (apie 120 žmonių) stovyklauja Rako stovyklavietėje Custer, Mich.

● Liepos 16 d. į Čikagą atvyks iš Austrijos Vienos SC Rapid Futbolo komanda, kuri Hanson parko stadione žais prieš Čikagos rinktinę. Rungtynių pradžia 6,60 val.

● X-jų Šiaurės Amerikos liet. sporto žaidynių II-jį dalis yra rengiama rugsėjo mėn. 2—4 d. Čikagoje. Čia, kiek girdėti, dalyvaus ir nemažas Kanados lietuvių sportininkų skaičius.

● Katalikai Montrealy pernai bažnyčioms suaukojo 113,733, 000 dol.

DARIAUS IR GIRĖNO SKRIDIMAS - 1933

ŽALGIRO MŪŠIS - 1410

©1960 by Baltic Feature Syndicate
Lietuviškas Spaudos Sindikatas

Baltic feature syndicate (4643 So. Rockwell St.) Chicago, pasiryžo aptarnauti lietuviškąją spaudą vaizdų matricomis. Čia dedamas pirmasis to gindikato darbas, kuris vaizduoja dvi gubų sukaktį — Žalgirio mūšio Dariaus - Girėno Atlanto perskridimo.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĘ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

Dominic 6-6220

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje\$ 5.00 Canada\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50 America & S. America...\$ 5.50
Visur kitur\$ 6.00 Other Countries\$ 6.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Durbei ir Žalgiriui

IR

SANTYKIAMS SU LENKAIS PRISIMINTI

Istorijos žinovai mums pasakoja, kad 1260 metų birželio 13 dieną prie Durbės ežero, arti Liepojos uostamiesčio, lietuviai labai stipriai sumušė su jungtas Prūsų kryžininkų ir Livonijos kalavijuočių ordinų jėgas. Tas lietuvių laimėjimas turėjo didelę ateitį reikšmę, nes labai susilpnino abiejų ordinų jėgas, kurios buvo nukreiptos prieš Lietuvą.

Cia mums proga prisiminti lenkus, nes ne kas kitas, bet jie gi, būtent — Mozūrų kunigaikštis Konradas pasikvietė kryžininkų ordiną 1230-tais metais ir jiems įsikurti užleido Kulmo sritį. Tai buvo lemtingas įvykis, amžiams atnešęs mūsų tautos nelaimę, kurių pasekmės neišgyventos ir šiandien, jau po 730 metų. Kryžininkų ordino žaidža kraujuo ja ir šiandien, ir, kas skaudžiausia, ji mums, lietuviams, yra kenksmingiausia ir skaudžiausia ir šiandien.

Istorijos žinovai mums pasakoja, kad 1410 metų liepos 15 dieną, lygiai po 180 metų nuo kryžininkų ordino įsikūrimo mūsų žemėse, kai Lenkija jau valdė lietuvis karalius Jo gaila, lietuviai ir lenkai sujungtomis jėgomis prie Žalgirio (Gruenwald, Tannenberg) jau mušė tuos lenkų atkviestus kryžininkus. Sumušė labai stipriai, bet vis dėlto nelemtingai, ne galutinai.

Žinoma, mums labai malonu minėti šias 550 metų garbin gas sukaktuves, kurios parodo, kad sutelktinės, tikrai broliškos (nes Jogaila ir Vytautas buvo tikri pusbroliai) jėgos, kovojusios už tiesą ir prieš imperializmą, — laimėjo efektingai. Bet reikia pasakyti, kad būtent tai buvo brolių lietuvių sumanymas ir jų suorganizuotas bendras žygis. Žygis, kuriuo buvo ryžtingai stengiamasi anuliuoti lenko Mozūrų kunigaikščio Konrado padarinys, nukreiptas prieš lietuvių - prūsų, bet pagaliau nukreiptas ne tikrai prieš visą Lietuvą, bet grėsęs pavojais ir Lenkijai.

Deja, Žalgirio mūšio laimėjimas nebuvo pilnas, nes kryžininkų ordinas nebuvo galutinai sutriuškintas. Dar blogiau, kad jis atsigaavo. O kadangi jo vadovybė sudarė vokiečiai, tai po visų prūsų užkariavimo ir visos Mažosios Lietuvos ir lenkiškojo Pamaro okupavimo, jis susiliejo su Vokietija, kuri tuo būdu išsiplėtė ir išaugo į grėsmingą jėgą, sukūrusią savo „Drang nach Osten“ doktriną ir ją vykdydama sukėlė siaurą du pasaulinius karus. Labai išsidėtinę, kad Antrąjį pasaulinį karą sukūrė pasitelkęsi k tą baisų imperialistą ir jau modernų kolonialistą — Rusiją.

Visi čia suminėti įvykiai turi saitus, kurie juos sieja į grandinę. Ir ar ne tragiška, kad tie tariamieji gelbėtojai bei lenkų gynėjai, nešioję švęstą katalikų kryžių, netrukus ta

po ne tikrai lietuvų, bet ir lenkų pavergėjų, o katalikybę iškeitę į imperiaizmą persiverstę į katalikybės, kurios vardu veikė, priešus?

Grįžtant prie Žalgirio mūšio, reikia pabrėžti, kad buvo gi laikai, kuriuos galima vadinti tiegiu ne labai gražiais, tai bent džentelmeniškais, kai lenkai atjautė lietuvius ir atvirščiai, ir vieni kitiems padėjo, vieni kitus rėmė ir kūrė bendrą gyvenimą. Bendromis jėgomis taisė ir klaidas.

Bet, greta to, verta prisiminti, kad didžiulio mūšio, koks buvo Žalgirio mūšis, laimėjimas nebuvo jau tada lemtas, nes dėl ko kito, bet jau dėl tada pasireikusių nesutarimų. Sutelktinių lietuvių lenkų jėgų būtų užtekę galutinai pribaikti kryžininkų ordinui, jei būtų buvęs sutarimas ir ne būtų vieny kitiems baimės, kuri savo rezerve pasiliko... priešą. Ar ne lygiai tokia pat prasme „istorija pasikartojo“ 1939 metais, kai lenkams teko, bet jau vieniams, grumtis su kai mynu, tuo pačiu imperialistu, kuris buvo sutriuškintas 1410 metais Žalgirio mūšyje?

Jeigu istorija žmones pamokina, tai šia proga norisi pasakyti bendrojo lenkų - lietuvių Žalgirio žygio dalyviams lenkams, kad jie atsikątytų savo imperialistinių kėslių Lietuvos atžvilgiu ir jos žmonių daugiau neerzintų ir tuo nekeltų neapykantos, kuri nieko gera duoti negali.

Žalgirio mūšio sukaktuvių akivaizdoje reikia konstatuoti, kad šios sukaktuvės mums yra ir malonios, nes priešas imperialistas buvo gavęs rimtą smūgį ir teisybė laimėjo, bet ir ne malonios, nes priešas nebuvo sunaikintas, atsigavo ir išvystė dar didesnį imperializmą, kurių pasekmės labai sunkiai gyvename ne tik tai mes, bet ir visa žmonija. Tat, istorija yra būdinga tuo, kad kartais, atrodą, labai menkas įvykis, menka klaida ar neapsiskačiavimas, koks buvo padarytas Mozūrų kunigaikščio Konrado, gali savo pasekmėse turėti padarinių, kurie iššaukia visą ištisą grandinę negerovių, dėl kurių turi šimtmečius kentėti kartų kartos. Tepagalvoja lenkai, ar jie santykiuose su Lietuva ne daro tos pačios klaidos, kurią padarė jų Mozūrų kunigaikštis Konradas?

Durbės ir Žalgirio mūšiai — tai tos pat grandinės mūšiai. Tai kovų už tautos gyvybę ir valstybės egzistenciją padariniai. Tai tautos gyvybės ir gyvastingumo pasireiškimas. Tai žūtbutinių kovų pasekmės. Ar šiandien mes, esantieji laisvėje, tęsiame kilniąsias mūsų tautos senuolių idėjas ir ryžtą jas konkrečiai — savo pasiaukojimu realizuoti? J. Kardelis.

Anapus geležinės uždangos

KALBA OKUPUOTOS LIETUVOS GYVENIMO FAKTAI

(Tęsinys iš praeito NL Nr.)

Kaikas, čia mums jau atvykus į Europos vakarus, mus klausinėja ir net piktinasi, kad Lietuvos menininkai be saiko garbina sovietinę santvarką ir Lietuvos okupaciją. Noriu jums pasakyti, kad taip kieta, taip žiauri ta sovietinė okupacija, kad jūs ir įsivaizduoti negalite. Man popierios neužtenka jums viską aprašyti. Kas gi lieka menininkui daryti: arba pasiduoti spaudžiamam, arba... mirti badu. Vaizdumo dėliai, jums papasakosiu vieną atsitikimą. Tūli kolūkiečiai gavo iš partijos įsakymą papuošti kanceliariją Lenino portretu.

Tokia užėjo moda. Girdi, užsakykite dailininkui. Tie žmonės, mus pažindami, kreipėsi mūsų pagalbos. Mes gi, pažindami senesnės kartos dailininkų, nuvedėme juos pasavo metu garsų dailininką. Ir ką gi? Sako jis — neturiu kur piešti. Dirbu ant lovos popieriu patiesęs. Koks čia darbas. Jei ką partija užsako, reikia pildyti. Iš to turiu pusbadį gyvenimą. Aš vogti nemoku, tai ir lieka tikta mirti.

Aš jums nepasakosiu apie tuos laikus, kai veikė partizanai, tai perbaisūs laikai. Nors po Stalino mirties kiek pagerėjo, bet gi okupacija lieka okupacija. Tai yra baisu ir traškiška, kai visa tauta prievartaujama, išnaudojama, turi okupantui lankstyti ir patai kauti. Nuo lankstymosi išaugo ministrų kupros, nukaro aušys, poetai pražilo. Išprievartautieji patylosmės keikiasi. Lai mē, kad pamažu žmonės tam pa drėsnei ir ilgaliežuvių špiegų skaičius sumažėjo. Vieną kitą, paaiškėjus, pričiumpa. Vieną tokį nuo tilto nuleido, — vos gyvas liko.

Žinokite ir kitiems pasakykite, kad Lietuvoje sunkiausia dalis tai yra kolūkiečių, todėl iš kolūkių, nors ir sunku pa bėgti, nes veikia „krepotnoje pravo“ (nevalia darbovietę pa keisti), bet žmonės bėga į miškus, dėl to labai padidėjo ir Vilnius, ir Kaunas, ir mažesnieji miestai pasidarė didesni. Tikrai ir čia bėda — nėra bu

tų. Valdžia nepastato, o priešai leidžia statyti tik tai, ma žus namelius, todėl ir Vilnius, ypač Kaunas ir kiti Lietuvos miestai dabar apkepę seno atsiminimo išgarsintomis „brazil komis“. Galima sakyti, kad vi si miestai dabar apstaiyti „bra zilkomis“, nors prieš jas oku pantas buvo paleidęs propagan dos dūdas.

Nors jau per daug prirašiau, bet noriu jums duoti vieną svarbų patarimą: susirašinėda mi su guminėmis arba pažįsta mais Lietuvoje, būkite labai at sargūs. Lietuvos okupantas yra labai klatingas. Jūs negalite net įsivaizduoti, kur jis pinkles stato. Jūs galite gauti laiškų, kuriuose „labai atvirai“ viskas parašyta. Ir jūs tokių laiškų ga lite gauti, ir taipgi „atvirai“ at sakyti, manydami, kad gal cen zūra nėra stropi, gal laišką „kaip nors prasmuks“. Tai yra didelė klaida. Kiekvienas lai škas yra cenzūros skaitomas, o svarbesni — fotografuojami. Kad nebūčiau tuščiažodė, jums pasakysiu, kad prieš mums iš važiujant iš Lietuvos, buvo ži nių, kad vieną gydytoją žvalgy ba jau tardė kaip tikrai už su sirašinėjimą su užsieniais. Ir tai ne vienintelis atsitikimas. Kelis jau mūsų pažįstamus to kiu būdu „pričiupo“. Išsiginti negalima, nes tardomam jie pa kiša jo laiškų fotokopijas. Su praskite: klatingasis Lietu vos okupantas sąmoningai pra leidžia „atvirus“ laiškus ir duo da „išsiplėpti“, bet galų gale čiumpa, ir tada žiūrėk, kur tie pipirai auga...

Bet baigsiu. Mes laimingi, kad esame laisvėje ir galime džiaugtis laisvu gyvenimu. Čia atsikvėpėme: galime kal bėti, ką norime, galime daryti, ką norime, o ne tą, ką valdžia arba kvaila partija įsako.

Linkiu jums ir jūsų šeimai vi so geriausio. Jeigu galite, pa rašykite, kaip gyvenate, kokios gyvenimo sąlygos, Būsiu jums dėkingas. Jei reiks, galėsiu duo ti ir paaiškinimų kuriuo nors klausimu. Adresą įdedu.

Su pagarba...

KELIONĖ Į SAMARKANDĄ

(A Journey to Samarkand)

(parašyta Larry Handerson. Longmans, Green & Company, Toronto, 1960. 158 puslapiai, \$ 4.50).

Kai Larry Henderson, Kanados laisvasis radio ir T. V. komentatorius, paskaitininkas ir rašytojas, piešia pasakišką miestą — Samarkandą, kaip mygos ir antraštė sako, svarbiausias jo interesas, o kar tu ir tautinių mažumų skaitų tojams, yra tame, kad jis patie kia ypatingą padėtį Rusijos žmonių jų vidujiniame gyve nime. Hendersono stebėjimai ir aiškinimai rusiško gyvenimo yra ir stiprūs ir įtikinantys. Jis buvo su savim kartu pasiėmęs dabar jau Kanados natūralizuo tus piliečius rusiškai kalban čius, kurių tėvynės dabartinis mo mentu yra Rusijos paverg tos.

Vienas iš tokių jo keleivių buvo Uno Kingisapp, jaunas es tas, su savo šeima 1944 m. išbė gęs skersai Baltiją į Švediją. Vėliau jis atvyko į Kanadą. Ta

po Kanados piliečiu. Uno pri sijungė prie Hendersono parti jos, norėdamas dar kartą pama tyti savo tėvynę. Bet jis turė jo važiuoti ten, kur Rusija bu vo paskyrusi visai grupei, ir jis negalėjo gauti vizos aplankyti savo Talino, Estijos sostinės, užsieniečiams uždraustos zo nos. Bet atsitiko taip, kad jis su pagalba kitų, rusiškai kalban čių, nusipirko bilietą geležinke liu iš Leningrado ir nuvažia vo į Taliną. Per sieną pereiti jam pavyko, nes tą savaitgalį ir tuo traukiniu grįžo daug es tų, buvusių atostogose Rusijoje, ir pasienio policininkai per daug nesigilino į atskiros kelei vio leidimus.

Bet Leningrade kanadiečių grupė buvo suilaikyta, kol Kin gisapp buvo sugrįžęs. O Taline, kur visų gatvių užrašai jau yra rusų kalba, Uno turėjo pat

Jau vieneri metai, kai negailestnigai mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą ir tėvą,

A. A. KAPITONĄ JUOŽĄ NAVIKENĄ

ir penkeri metai kai žuvo

VYR. LEITENANTAS ALGIS NAVIKENAS.

Už jų sielas bus atlaikytos gedulingos šventos mišios š. m. liepos mėn. 16 dieną Aušros Vartų parapijos bažnyčioj. 9 valandą ryto.

Po šv. mišių kapuose bus pašventintas paminklas.

Maloniai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. mišiose ir kartu su mumis pasimelsti už jų sielas

E. Navikėnienė su šeima.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

Kaip jau esu anksčiau mine jęs, Lietuvos „išlaisvinimo“ dvidešimtmečiui... atžymėti įjungtas yra ir pavergtos Lie tuvos sportas. Atrodo, kad dau giausia dėmesio buvo skiria ma į tarp miestinį Vilnius — Kaunas susitikimą, nes tų mies tų varžybos vyko net penkioli koje sporto šakų. Tačiau, Vil niaus sportininkai, be didelio entuziazmo šioms rungtynėms pasiruošė ir ne tik kad nedaly vavo tinklinyje, rankinio ir vandensviedžio varžybose, bet ir bendrai pralaimėjo Kaunui 3:15. Mūsų sostinė laimėjo tik lauko ir stalo tenisą ir vyrų rankinį. Likusios sporto šakos — lengvoji atletika, dviračiai, plaukimas, boksas, futbolas ir tt. — baigėsi Kauno laimėji mu. Nėra kalbos, kad įdomiau sios rungtynės buvo lengvojo je atletikoje. Čia

ATSIEKTI DU NAUJI LIETUVOS REKORDAI:

J. Mozūra su kaitimi išsoko 4,40 m ir A. Stančiūtė mergai čių klasėje įtį numetė 49,90 m. Savo rekordus pakartojo A. Vaupšas, nušokdamas į tolį 7,36 m ir D. Nepaitė nubėgo 80 m su kliūtimi per 11,2 sek.

Dviračių lenktynės aplink Lie tuvą baigėsi Lietuvos kolonis to Timofiejaus Zlotnikovo per gale. Jis 1074 km nuvažiavo per 29 val. 57 min. 10 sek., pa likdamas lietuvių P. Čelkį be veik 6 min. Bendrai, išskyrus „Timofiejų“ pirmą dešimtuką sudarė lietuviai.

LIETUVOS FUTBOLO PIRMENYBĖS

eina prie pabaigos. Birželio pasiduoti. Ji išgelbėjo jo kana diškas pasas. Sovietų pareigū nai išdavė jam vizą grįžti at gal, pasodino į lėktuvą ir nu vežė tiesiai į Kijevą, kur buvo visos kanadiečių grupės sekan tis sustojimas.

Uno Kingisapp vizitas į sa vo tėvynę buvo jam didžiau sias nusivylimas. „Tai yra vi sai skirtinga Estija“, pasakė Uno. „Galbūt mes — kanadiš kiai estai — pasikeitėme patys mums patiems nepastebint. Bet mes kalbame skirtingomis kalbomis“.

Kitas partijos narys, Teodo ras Humeniuk, Kanados advo katas, gimęs vakarinėje Ukrai noj, neturėjo pasisekimo, kai jis norėjo sutikti savo broį, pa silikusi gyventi Potošyne, kai dažnai girdėjo apie brolių gy vendamas Kanadoje, bet Rusi joje ir jo krūvą laiškų, telegra mų ir pastangų susisiekti tele fonu nebuvo jokio atsakymo. Kada grupė pasiekė Kijevą, buvo mėginta suruošti kelionę Humeniukui į jo gimtąjį kai mą. Bet sutikimas vizuotui kai mą buvo atšauktas. Henderson nas priėjo išvados, kad rusų in turist biuras blokavo kiekvieną Humeniuko pastangą sutikti ką nors iš giminių arba tik pasi kalbėti telefonu. Galutinai, ka da visa grupė grįžo Maskvon, Humeniuk būdamas desperaci joį, pats vienas dar kartą pir kosi trijų dienų kelionę į Kije vą ir kartu prašė Inturisto ats tovus, kad pagelbėtų susitikti su broliu, jį atgabenant į Kije vą. Ir tai buvo be pasėkmių — Humeniuk beprasmiškai išlau kė Kijevą tris dienas. Inturist pasakėjo gi, kad jo brolis buvo atvykęs į Kijevą, bet pateko į klaidingą kelią ir turėjo grįžti atgal. Teodoras Humeniuk ke liavo 7.000 mylių, kad pamaty ti savo broį, buvo tik kelis šimtus mylių nuo jojo, kurio jis nematė nuo savo vaikystės die ny, ir vistiek turėjo nusivilti.

Kodėl? Kodėl? Kodėl? Klaus ia Henderson.

„Jūs padarysite taip, kaip jums yra sakoma“, buvo vie nintelis atsakymas, kada visa grupė protestavo dėl jos tokio traktavimo. Ir taip yra: Sovie Nukelta į 7-tą psl.

paskutinę savaitę gautos šios pasekmės: Linų Audiniai — Mariampolės CF 2:0 (Plungė je 3.000 žiūrovų!) Vilniaus Spartakas — Šiaulių Statybi ninkas 1:3, Šiaulių Elnias — Kretingos Melioratorius 2:0 (žiūrovų Šiauliuose 2.100). Po plungiečių laimėjimo prieš Ma rijampolę, Linų Audiniai vėl pirmąja Lietuvos futbolo ly goje. Greičiausiai, meisteris vardas, bus išspręstas iš Plun gės, Šiaulių Elnio ir Vilniaus Raudonosios Žveigždes koman dų.

TRUMPAI IS LIETUVOS

— Budapešte įvyko tarptau tinės lengvosios atletikos rungtynės, kuriose dalyvavo ir Lie tuvos meisteris A. Varanaus kas. Rutulio stūmimo jis buvo trečias. Pasekmė — 17,95 m.

— Kaune ir Vilniuje viešė jo Lenkijos lauko teniso žai dėjai. Tiesa, nors jie buvo at vykę be stipriausio savo žaidė jo Skoneckio, tačiau ir Varšu vos komandos užteko, kad nu galėtų mūsiškius. Geriausiai pa sirodė M. Sližytė, kuri nuga lėjo Varšuvos moterų vicemeis terį Parašiuk, tuo tarpu Lie tuvos meisterė D. Naujelytė pralaimėjo Varšuvos meiste rei Rylskai 6:1; 7:5.

— Estijoje vyksta didelis šachmatų turnyras, dalyvau jant Mikėnui, Vistanekiniui ir kt. žaidėjams iš Lietuvos. Vie na įdomiausių kovų buvo tarp didmeisterio P. Kereso ir V. Mikėno. Partija buvo atidėta, tačiau Mikėnas per naktį ją iš analizavęs, pripažino tolimes nę kovą beprasme ir pergalę atidavė estui. Nežiūrint pra laimėjimo, V. Mikėnas pirmą ja turnyre. Reikia pažymėti, kad V. Mikėnas yra didmeiste rio Kereso treneris.

KUR atostogauti?

Kiekvieno žmogaus jėgos metų bėgyje išsenka ir joms atgauti reikalingas ramus poil sis, malonios atostogos. Mūsų vasarvietėje — Osterville Ma nor — Jūs rasite ramų malonų poilsį ir tikrai atgausite visas, per paskutinius metus išsekvo tas, jėgas.

Osterville Manor yra gražia me pušynais apaugusiam Ca pe Codo pusiasalyje prie At lanto, kur šiltosios srovės van dens temperatūra 70—80 laips nių. Visi mūsų vasarvietės sve čiai naudojausi uždaru (priva tišku) paplūdimiu, kurio šva rus smėlis dar po kelis kartus valomas ir sijojeamas, todėl į šį paplūdimį tegalima įeiti tik su atskirais leidimais, kuriuos parūpiname visiems svečiams. Prie paplūdimio yra automobi liams saugoti vieta, už kurią atskirai mokėti nereikia. Mū šios vasarvietės kainos yra labai žemos, jas lyginant su kito mis panašiomis vasarvietėmis, todėl tikime, kad Jūs apsisprę site savo atostogas praleisti pas mus — Cape Code Oster ville Manor vasarvietėje.

Mes būsime labai laimingi, jei apsisprędę atostogauti su siseksite su mumis ir praneši te kuriuo metu žadate atvyk ti, kad galėtume jums rezer vuoti kambarius, kad atvykę nebeturėtumėte jokio rūpesčio ir galėtumėte visą atostogų metą skirti poilsui ir malonumams.

Laukiame Tamstų praneši mų ir prašome klausti, jei dar kiltų kokių nors neaišku mų. Mus galite pasiekti šiais adresais:

Osterville Manor, Inc.
Osterville — Cape Cod, Mass.
Telefonas: GArden 8-6991 arba Bostone:

265 C Street
So. Boston 27, Mass.
Telefonas: ANdrew 8-7730
Jūsų J. Kapočius.

Sutartinis lietuvių-lenkų žygis Žalgiryje

Gg. skaitytojams tikresnį vaizdą susidaryti apie garsųjį Žalgirio mūšį, čia patiekiamas esminė santrauka istoriko dr. K. R. Jurgėlos straipsnio iš paskutinio Kario. Red.

IŽANGINIS ŽODIS

1410 m. liepos mėn. 15 d. pašonėje vyko smarkiausias mūsų lauke, Rytprūsių ežerų srityje, augščiausių rinkinių ir dalinių vėliavų bei kitokių žymonių plevėsavo trys didelės vėliavos. Vienoje matėsi vokiečių Ordino žymuo — juodasis kryžius baltame lauke (Eisen kreuz). Ordino priešų pusėje plevėsavo dviejų sąjungininkų vėliavos — Lietuvos su Baltuoju Vyčiu ir Lenkijos su Baltuoju Ereliu.

Vokiečiams tai Tannenberg giris (dažniausia), arba Eglė — nuo to vardo kaimo, kurio

PASIRUOŠIMAS Į ŽALGIRĮ

Gražioju susitaręs su lenkais, kurie po tam padėjo malšinti Smolenską ir apginti D. Naugardą, Vytautas pradėjo savo dėmesį telkti į Žemaičių kraštą. Žemaitija ir šiaurinė Sūduva buvo kryžiuočių okupuotos tuoj po Salyno sutarties (1398 m.), kai Vytautas ruošė savo pirmąjį — ir paskutinį — kryžiaus karą prieš totorius. Dabar Vytautas atstatė savo tvirtovių tinklą ir globojo žemaičių bėglis. Ordinas reikalavo išduoti bėglis ir per kelis metus malšino ne pasiduodančius žemaičius, kuriuos Vytautas dažnai užtardavo.

Dabar jau ir lenkai įsitikino, kad be karo neapsieis. Gruodžio mėn. Jogaila ir Vytautas susitiko Lietuvos Brastose „me džioklėj“, kurioje dalyvavo ir Krymo kunigaikštis Saladinas (Dželal-Eddin, Vytauto bičiulis), Chano Tochtamışo sūnus) bei lenkų pakancleris kunigas Mikalojus Tromba. Toje „me džioklėje“ buvo nustatytas karinių ir diplomatinis veiksmų planas. Karo veiksmų teatro pasirinkta Prūsai, operacijoms paruošiamoji bazė Mozūruose, nutarta kariauti ligi bus užimtas Marienburgas, ir nustatyta įvairiems pasiruošimams datos bei vietos. Vytautas su tuo paskolinti Jogailai 20,000 kapų lietuviškų grašių profesionaliams kariams samdytis sve tur.

Talkininkų bejieškant Jogaila vedė derybas su šetino ir Moldavijos valdovais, pasiuntė delegacijas pas Romos imperatorių, prancūzų ir anglų karalius, o Vytautas pasimatė su Vengrijos karalium Zigmantu Luksemburgiečiu, Bohemi

KARINIŲ JĖGŲ VAIZDAS

Niekas negali tiksliai nustatyti kovotojų skaičius vienoje ir kitoje pusėje: vieni skaičiuoja po keliolika tūkstančių, kiti šimtais tūkstančių. Pav., Kotzebue sąjungininkų pusėje priskaityta buvo 163,000, Ordino 83,000; Szajnocha — sąjung. 80—90,000, Ordino 80,000; Gorski — sąjung. 23,600, Ordino 16,000; Prochaska — sąjungininkų 23,900, Ordino 16,320.

Plk. S. Zaskevičius pažymi, kad Ordino pusėje „Be sustiprintų rytų igulų, atsirado dar apie 50 pulkų arba vėliavų Jungingeno kariuomenėje. Savotišką mistro gvardiją sudarė paties mistro pulkai, 1 maršalo Fridricho Wallenrodo pulkas, 1 vyr. komturio Konrado Lichtenšteino pulkas, ir 1 išdininko Thomo de Morheim vėliava. Vyriausios jėgos turėjo 35 pulkus, priklausančius komturams, vyskupams ir miestams (5 Pamario kunigaikščių, 17 komturų, 4 vyskupų ir 9 miestų). Pagaliau, 10 pulkų atsiuntė Europa... Ką ten nebuvo? Ir iš Šveicarijos, ir iš Frankonijos, ir iš Silezijos, Moravijos, pagaliau net iš Vengrijos vyrų“.

Dugošas sumini, kad Ordino pusėje buvo 52 vėliavos, Vytauto kariuomenėje buvo 40 vė

pašonėje vyko smarkiausias pradinės kovos.

Lenkams tai Grunwald — nuo kaimelio, kur telkėsi kryžiuočių stovykla ir rezervas mūsų lauko užnugary, ir kur po Jurgalės nakvojimo sąjungininkų vyriausias karo vadas karalius Vladislovas Jogaila ir ope racių vadas, didysis Lietuvos kunigaikštis Aleksandras Vytautas Didysis.

Lietuviams — tai arba Žalgiris (dažniausia), arba Eglė kalnis.

Ižambiu kryžiuoku pažymėta Žalgirio vieta, Mažojoje Lietuvoje. Į šiaurės vakarus nuo Žalgirio — Marien(burgas), kur buvo vyriausioji kryžiuoku stovykla.

PRANAS VAIČAITIS

ŽALGIRIO KOVA

Oi, užia, švilpia blogas oras Ir vėtros medį bando raut, O narsūs Vytauto bajorai Pradėjo karan brolius šaukt.

Jau trempia viešąjį kelelį, Pulkai jau eina už pulkų — O eik vaikel, baltok žirgelį, Užstoki garbę lietuvių!

Štai kabo tavo tyto balnas Ir kardas tavo štai šviesus, Ir joki per miškus, per kalnus, Malšinki priešus plėšikus.

O ar tai vėtros žiaurios kaukia, Siūbuoja girios ažuolai? Ar tai išalkę žvėrys traukia, Ar staigia meškos ir vilkai?

O tai ne vėtros žiaurios užia, O tai ne meškos, ne vilkai — Tai broliai joja į karužę, Tai žvangia juodbėriai žirgai,

Tai joja vyrų minių minios, Tai narsūs Lietuvos vaikai... Jau peržengti kalnai ir plynios, Jau priešų netoli laukai...

sekdavosi įveikti lietuvių pilis, o stipresniųjų (Vilniaus ir Trakų) jie nekad neįveikė. Mokėdavo lietuviai ir jūros uostus blokuoti, iš viso, geriausia ji Europoje profesinė Ordino kariuomenė per porą šimtmečių nepaklūpdė Lietuvos ir ne pajudino pilių sienos, nesukūrė „žemės tilto“ tarp Prūsų ir Livonijos.

Pašuto sako: „Mes jau sakėme, kad lietu

Sudiev, tėvyne mūsų miela, Tu būk laiminga visada! Sau pinki laimės aukso vielą, Tegu gyvuoja Lietuva!

Jau dūmai rūksta, dunda žemė, Nerimsta juodbėriai žirgai. Pats Vytautas žiūri, mūšį lemia, Arti kryžiuokai vanagai...

Tai ne perkūnas smarkus sugriovė, Ne šviesūs tvyksteli žaibai, — Tai lietuviai į priešus šovė, Tai čerška šviesūs jų kardai.

Ir, kaip kopūstai, ritas galvos Ir maišos su maldoms keiksmas, Lavonų guli baisios kalvos, Kanuolių dauginas griausmai.

Nuo Žalgirio rytinės pusės, Kur tik akims vos užmatai, Kryžiuokai guli, kaip musės, Ir drasko kūnus jų vilkai.

O lietuviai linksmai dainuoja, Jų grobio nė nesuskaityt, Dainuodami namuosna joja Baltų tėvėlių atlankyt.

vių ginklai nuo pat XIII amžiaus pradžios buvo ir rusų ir vokiečių vertinami kaip brangus lobis“.

Tarybinis autorius dar prieda, kad lietuviai skaudžiai supliedavo Ordina visoje eilėje stambių kautynių, galop — kad ir prūsų, ir Livonijos, ir rusų kronikininkai, netgi bylinos, visi pripažino lietuvių karinį įgudimą, narsą, žodžiu — gerbė priešų rimtumą.

KARO PRADŽIA

Vytautas stabtelėjo Būgo-Narevo santakoje pasižvalgyti ar lenkai laiku vykdė numatytą planą ir ką daro priešas.

Tačiau birželio 30 d. lenkų kariuomenės vyriausiosios jėgos su gurgule persikėlė per Vyslą ir ties Červinsku susijungė su Lietuvos kariuomene.

Gerai suderintos pastangos priešui suklaidinti tebevyko toliau: lenkų daliniai iš Plocko puldinėjo papuipius ties Niešava, Bydovčės seniūnas Janusz Brzozgłowy išviliojo Sviečės igulos dalį ir sumušė vokiečius, o lietuviai pasirodė ties Tilže ir Klaipėda. Didysis magistras Ulrich von Jungingen įtarė, kad sąjungininkai gali pulti Vyslos žemupį ir Pamarį, arba pasukti į Marienburgą. Todėl jisai savo vyriausias jėgas sutelkė ties Svieče, kad pastotų kelią į Dancigą arba kad lengvai užkluptų ties Dreventies upe, jei priešai žygiuotų Marienburgą kryptimi. Stai gais sužinojo, kad jungtinė lietuvių ir lenkų kariuomenė liepos 3 pajudėjo nuo Červinsko ir pasuko į šiaurę ir kad lietuvių raiteliai jau įsiveržė į Ordino valdas.

Liepos 9 d. sąjungininkai peržengė Ordino sieną — lietuviai avangarde, lenkai voros centre, samdiniai voros ga

le. Ties Lidzbarku liepos 10 d. buvo sukiesta karo taryba, kuri turėjo vadovauti abiejoms sąjunginėms kariuomenėms. Tarybai susirinkus, jos pirmi ninku buvo pakviestas Vytautas. Augščiausioji vadovybė buvo pavesta seno krikščioniško krašto karaliui Vladislovui Jogailai, bet lauko arba operacijų vadovybė — sprendžiant iš visų duomenų — priklausė Aleksandrui Vytautui. Pagai Dugošą, „Apsuptas septynių tarybos, išklausinėjęs vadovus, veikslus Vytautas davė parėdymus kur eiti, kur sustoti“.

Kai Vytauto vadovaujami sąjungininkai vėl pajudėjo, kryžiuočiai susyk nesusigaudė, dami 25 km.

MŪŠIS EGLIJS GIRIOJE

1410 m. liepos 15 diena nušvito giedri ir jau rytą lietuvių daliniai pradėjo tvarkytis ir rikiuotis, lietuvių žvalgams išaugstumas prie Tannenbergo stebint pirmųjų priešų dalinių pasirodymą. Sąjungininkai rikiavosi arčiau Lauben ežero, kalnuotesnėse vietose ir vakarus nuo ežero. Kalvos buvo krūmuokšniais ir medžiais apaugusios. Iš kairės ir dešinės buvo ežerai, priekyje — nelygi balno formos žemuma. To liau į šiaurę, Tannenbergo pusėn, ir į vakarus, Grunvaldo link, vėl buvo pakilesnės ir medžiais apaugusios vietos, kur telkėsi ordino kariuomenė. Priešus skyrė slėnis, ir jame — nepilno kilometro atstume — rikiavosi dvi priešiškos jėgos. Lietuviai sudarė dešinę jį sparną ir dalį centro. Lenkai vėlavo, bet galop pradėjo miške ir slėnyje formuoti kairįjį sparną ir dalį centro.

Ordinas baigė rikiuotis dviem giliom linijom prieš lietuvių ir lenkus, susirikiavusius ar besirikiuojančius trim linijomis. Ordino trečioji linija — rezervas susitelkė už nugarų prie Grunvaldo, kur ke turkampiu susitvarkė ir gurgulė.

Didžiojo magistro štabas ragino pradėti puolimą, kol lenkai dar nebaigė rikiuotis, o ir kitoje pusėje Vytautas patsai ir per žygūnus ragino Jogailą greičiau duoti ženklą veiksmams pradėti. Tačiau nei magistras, nei karalius nesukbėjo. Po ilgų maldų, Jogaila užsidėjo šarvus, užėjo ant kalnelio, ilgai stebėjo išrikiuotus ir tebesirikiuojančias abiejų pusių armijas, nuėjo į slėnį ir pilgomis apeigomis įriterino apie 1000 jaunuolių. Pasakęs trumpą kalbą ir pravirkęs — bei pravirkęs arčiau stovėjusius karalius — karalius balne sėdėdamas priešui išpažinties ir liepė nekovojančiams vykti stovyklon. Karo tarybos patartas pasirūpinti ir savo saugumui, Jogaila davė slaptažodį „Vilnius — Krokuvą“ ir nuėjo prie stovyklos.

Anot Dugošo, Vytautas „pavedė save Dievo valiai lakstė visur tarp lenkų ir lietuvių kariuomenių, dažnai keisdamas arklius“.

Staigiai — Ordino lengvoji kavalerija prasiskyrė ir atskleidė sunkiosios kavalerijos telkinis, artieriją ir lankininkus. Kryžiuočių artillerija paleido porą salvių. Šiam manevrui beveikstant, Vytautas pasinaudojo proga puolimui pradėti — ir Jogala galų gale davė ženklą kautis.

Lietuviai zovada ir klykda mi puolė vokiečius, o priešai nės lenkų vėliavos leidosi į talpą lietuviams. Susimaišė vyrai, arkliai, jietys, kardai, etrelės, kirviai, buožės ir peiliai... Šarvai ir smūgiai, arklių žven-gimas, vyrų šūkavimai ir avarnos kėlė didžiausią triukšmą... Lenkų vyriausios jėgos dar nebaigė skleistis kautynių lauke ir artėjo rezervai, kai lietuviai paveržė priešų artilleriją ir jai lamdė pėstininkus. Dabar sunkioji vokiečių artillerija pajudė

bet žvalgų būriai savo puolimą nuolat vargino žygiuojančią vorą. Nustačius lietuvių lenkų žygiuotės kryptį, Ordino jėgos anapus Dreventies liepos 12 d. irgi pajudėjo keliu į Tannenbergą kryžkele, kad pastojus kelią į Marienburgą. Liepos 13 d. lietuviai puolimu užėmė Gilgenburgą (Dombrova). Liepos 14 d. abiejų priešų pajėgos tebeartėjo, žygiuodamos lygiagrečiais keliais. Sąjungininkai sustojė ir nakvojė palapinėse prie Lauben (Lu-bien) ežero ir Ludwigsdorfo kaimo, kai tuo tarpu kryžiuočiai naktį per audrą pro Loebau-Liubavą skubėjo prie Tannenbergą kryžkelės, nukeliau-dami 25 km.

jo kovon. Palikdami prieš lenkus praretintas gretas, kryžiuočiai visu įnirtimu puolė lietuvius. Po valandos smarkių ir nuožmių kautynių, lietuvių dešinėsis sparnas palūžo, lietuviai raiteliai pradėjo trauktis ir pagaliau bėgti. Kryžiuočiai raiteliai smagiai leidosi lietuvių vytytis į rytų ir šiaurės puses, ligi arklių jėgos išsekė, arba šarvuoti raiteliai ir žirgai įstrigo paraistėse. Vytautas tebesuntė pas Jogailą žygūnus, ragindamas „pradėti kautis“. Galop Vytautas patsai nuskrėjo pas lenkus ir drauge su Zyn dramu tvarkė lenkų eiles. Karšta kova dabar užvirė centre ir artėjo į lenkų kairiąjį sparną. Centre kovėsi ir lietuvių pirmosios linijos likučiai bei antroji linija, — Dugošas giria kng. Lengvenio vadovaujamus „smolenskiečius“ ir kitus, o Daukantas giria „trakiškius“.

Į kautynes metant vis naujus lenkų dalinius, puolamos vokiečių eilės esą jau buvo susiūbavusios, kai lauke — lenkų dešiniame sparne — pasirodė riteriai, prieš tai vijęsi lietuvius. Betgi Vytautas tučtuojau atkrito tuos išvargiusius vokiečius nuo jų pagarginių telkinių. Dabar vokiečiai ir kautynės paleido savo antrosios linijos likusią dalį, ir lenkų greitos pradžioje linkti ir bėgti... Vokiečiai užtraukė pergales giesmę — „Christ ist erstanden“... Bet netrukus lenkai atsigavo antrajai jų linijai įsijungus į kovą. Lenkijos vėliava vėl pakilo. Abiejų pusių jėgos regimai silpo, bet aiškios pergalės nesimatė.

Galų gale Didysis magistras Ulrich von Jungingen patsai su savo rezervu, su šešioliką vėliavų sunkiai šarvuotos kavalerijos, nuo Grunvaldo nužudė Tannenbergą kryptimi, mėgindamas apeiti lenkų dešinę sparną ir suduoti lemiamą smūgį — jojant pradžioje į rytus, o paskui į pietus už lenkų linijų. Dalis kryžiuočių prasi-mušė net ligi karaliaus būstinės — vienas riteris, lužičėnas Leopold von Koeritz, puolė patį karalių Jogailą, bet buvo Zbignievo Olesnickio jėtim numuštas nuo arklio. Sužeistas jį riterį esą savo ranka pribai-gė patsai karalius.

Lenkai, esą, pradžioje manė, kad atidundanti Jungingeno šarvuotoji gvardija buvę jiems pagalbon atskubę lietuviai. Todėl, prieš atpažinę, lenkai nusiminė, kryžiuočiams besupant jų sparną ir užjojant į užnugarį. Vistik, poros tūkstančių sunkiai šarvuotų riterių puolimas buvo perlėtas, kad sustabdytų pagrindinių Ordino jėgų pralaimėjimą. Vytautas, anot Dugošo, „per šį nuolat įdėtinį tarp vėliavų pavargusių ir krantinčių puolimą damas naujomis jėgomis“. Didžiausiu rūpestingumu žiūrėjo, kaip tarp kovojančių vyrų jo laimė“. Pavyko lenkų raitelius surikiuoti naujai kovoti, ir Jogaila metė į kovą paskutinius rezervus.

Šiuo pačiu kritiškiausiu momentu Nukelta į 7-tą ps.

Jaunimo koncertas

Retai koncertuose galima justi tokia nuotaika ir toks sušimėjimas, koks buvo E. Kardelenės mokinių koncerte birželio 25 dieną Aušros Vartų salėje. Tiesa, ir koncertas turėjo plačią skalę, kokia buvo nuo vos pradėdancio Arūno Ališausko ir jau baigiamos ruošti solistės Jonės Pauliūtės, kuri vienas koncertą pradėjo, o kita jį užbaigė. O šių dviejų tarpe pasirodė dar apie 20 jaunų muzikų, kurie ir skambino ir dainavo, ir kankaria drauge ir skambino ir dainavo. Beveik visi pianistai ir pianistės dainavo liaudies dainas ir patys suakomponavo. Jeigu ne mokytojos paaiškinimai, tai sunku būtų ir atspėti, iš kur paimtos tos, daugumoje svorbinės, dainos. Malonu buvo jų klausytis, tų senų, dar kun. Juškos senais cariniais laikais užrašytų dainų, kaip sakė mokytoja, kuri tas dainas parinko tinka mesnes vaikams ir pati parašė joms akomponimentą.

Arūnas Ališauskas labai išlaikytai paskambino Tompsono As-dur etiudą ir padainavo, pats suakomponuodamas, liaudies dainą Stov žalnieriū. Liija Bijūnaitė tiksliai paskambino F. G. Haydno Mano klavikordas ir padainavo Eik, se sele, į darželį. Irena Petrukytė gerai paskambino F. Schuberto Melodiją ir padainavo Au go dūlėlė. Laima Juodkojytė teisingai paskambino J. B. Wanhol Sonatiną op. 41 ir padainavo Pūsk, vėjelį. Kiekviena jų sudarė savaimingą pasirošimo pakopėlę. Vida Petrolytė jau skambino F. J. Liffel Sonatiną Nr. 2 ir padainavo Sė jau rūtą. Gražiai ir padainavo ir paskambino. Junė Rasimavičiūtė ne tik dainavo paskambino F. J. Liffel Sonatiną Nr. 5, bet ypač puikiai ir gražiai balsu padainavo Kad augau pas tėvelį, už ką publika jai karštai plojo. Įdomi ir labai sa vainga ta Rasimavičiūtės padainuota daina, suskirstyta sa votikiškai žaismingomis pauzomis. Michrole Ginguox tvirtai paskambino W. A. Mozarto Tempo di valse ir padainavo Atvažiuo meška.

Labai įdomus buvo Blauzdžiūnų jaunimo pasirodymas. Linda dar visai maža, nepasiekia fortepiono pedalų, bet paskambyno jau J. Pleyel Sonatiną G-dur ir padainavo Tupi paukštelis lakštingalėlis. Dalia kiek didesnė ir drąsiau paskambino C. Czerny Sonatiną Nr.

8 ir padainavo O kieno žali so dai. Labai kruopščiai abi sesutės keturiom rankom paskambino J. Brahmsio Lopsinę. Remigijus Blauzdžiūnas ir pirmos dalies galą vyriškai tvirtai ir įtikinamai paskambino J. Pleyel Sonatiną F-dur ir skambiai padainavo O kad aš augau. Pirmąją koncerto dalį užbaigė Agnė Paškevičienė, bet apie so listes dainininkes drauge į galą.

Antroje koncerto dalyje pasirodė daugiau pažengę. Silviją Kuncevičiūtę paskambino L. v. Beethoveno Sonatiną G-dur ir padainavo Rūtėlė žalią. Brunas Bulota skambino J. Haydno iš 7-os Sonatos I dalies bei Švedo šokį Malūnas. Dalia Šeidyte gera technika ir sąmoningai paskambino F. Burgmullero Audrą ir padainavo Kad aš suverpiu. Gerokai pažengusi Dalia Barteškaite jautriai paskambino subtiliai ir ne lengvą interpretuoti W. A. Mozarto XI Sonatos I dalį ir labai gražiai pagiedojo sudėtingos melodijos liaudies dainą Ai, ažuolėli. Pastebėtina, kad Dalės Barteškaitės dainavimas išsiskyrė iš kitų savo vokalinio brendimu. Atrodo, kad iš jos gali išaugti dainininkė solistė. Alvydas Bulota skambino labai gražiai L. v. Beethoveno Sonatos Nr. 3, op. 2, I dalį ir gražiai sąmoningai suakomponuodamas pagiedojo Šią naktelę. Labai gerai pažengusi ir jau sugebanči sunkesnius dalykus skambinti Nijolė Jauniūtė išpuilingai paskambino J. Talal - Kelpšos Nepūsk, vėjelį ir gana sunkų L. v. Beethoveno Rondo iš Sonatos Nr. 2, op. 2. N. Jauniūtė — gražiai besivystanti pianistė.

Pianistų eilę užbaigė Raimundas Kliučius puikia technika ir sąmoninga interpretacija paskambinęs M. K. Čiurlionio Preludą op. 26, Nr. 2 ir sunkią J. Haydno 6-tos Sonatos I dalį. Mokytoja, atsiveikindama su nepaprastai gabiu, nepaprastai stropiu ir pareigingu mokiniu, kurį išleidžia testų studijų į Konservatoriją, pažymėjo, kad per 5 metus R. Kliučius yra padaręs ypatingai didelę pažangą, ir jam reikia būtinai testų muzikos mokslus.

Verta pažymėti, kad pianistų pasirodymas buvo sėkmingas, nes tikrai menkliau pasirodusieji, vienas kitas, padarė klaidų.

Nukelta į 5-tą psl

KULTŪRINĖ KRONIKA

DR. M. ALSEIKAITĖ-
GIMBUTIENĖ,

PRIE VILNIAUS
UNIVERSITETO RŪMŲ

paremta Mokslų Akademijos Washington, išvyko į Graikiją ir Balkanus rinkti medžiagą savo studijai apie Rytų Europos priešistorinius laikus. Dr. M. Gimbutienė lankysis ir Londone. Ten tarsis su Praeger leidykla dėl savo naujos knygos apie baltų kultūrą, išleidimo.

JAUNIMO LITERATŪROS
KONKURSO JURY
KOMISIJA SUDARO:

Dr. Henrikas Lukaševičius, pirm., Nelė Mazalaitė, Stepas Zobarskas, Leonardas Žitkevičius ir Romas Kezys sudaro Jaunimo Literatūros Konkurso juri komisiją. Premiją (450 dol.) skiria Akademinis Skautų Sąjūdis. Jaunieji kūrėjai (nevyresni kaip 30 metų) kurinius prašomi siųsti komisijos sekretoriui Romui Keziui, 130 Hendrix St., Brooklyn 7, N. Y.

AR TEKS PERKELTI
PAZAISLIO VARPINĘ?

Kauno HES sudarytoji „jūra“ daugelyje vietų ardo krantus, sudaro nemažai rūpesčio inžinierinės geodezijos specialistams. Šiuo metu tiriamas, ar Pazaislio vienuolyno varpinę reikės perkelti, ar apsaugoti ją, sutvirtinant šlaitą. Tas pats liečia ir dalį Zuikinės žemės.

SIDABRINĖS MONETOS
SU 1569 METŲ DATA

Subačiaus geležinkeliečiai, kasdami žemę, 0,5 metro gylį aptiko drabužių, odinės piniginių likučių ir trijų rūšių sidabrinę monetą. Visose išgruvinuotose romėniškose skaičiavimo II, karūna, raidės A. S. ir 1569 metų data. Ant kai kurių monetų iškalta data ir erelis. Ke liolika mažesnių monetų turi kitokių išpaudus. E.

• Birutė Dilba, jauna lietuvaitė, gegužės 21 d. dainavo Vals tybiniame Argentinos radijo je.

birželio 26 d. susirinko 1400 studentų ir 70 dėstytojų. Iš čia, įvairiomis kryptimis, jie išvyko į studentų vasaros darbų stovyklas. Šiame studentų tūre pastatyti 2 kultūros namai, 2 klubai, vieną mokyklą Pasvalio rajono kolchoze, vieną karvių Plungės rajono kolchoze, užbaigs pradėtą statyti Šiaulių rajono ligoninę, statys vilą Nidoje, o didelis universiteto merginų būrys visą vasarą dirbs 3-se laukų darbų stovyklose. Iš viso, šiame universiteto studentų atliks darbų už 1 milijoną rublių.

Nemažas studentų būrys išvyksta į Čelebinską statyti universiteto laboratorinį korpusą. Vilniaus radijas sako, kad studentai vyksta į darbus „su džiazmu“. E.

ŠIMTAS AUGŠTOJO
MOKSLO LIETUVIŲ
ARGENTINOJE

Nado Giedraičio surinktais duomenimis, kuriuos jis paskelbė „Argentinoje“ „Balso“ birželio 16 d. numeryje, šiuo metu Argentinoje yra šimtas lietuvių, įsigijusių Argentinos universitetų baigimo diplomus. E.

DAINŲ DIENA
LIETUVOJE,

kuri yra organizuojama paminėti 20 metų Lietuvos okupacijai, kaip praneša „Respublikos“ lietuvių kultūros namų direktorius Z. Sverdiol, (aiškus „naujalietuvių“, okupacijos tarnas), dalyvaus 30,000 saviveiklininkų.

A. Klenickis, kuriam nepasisekė parašyti operos „Melninkaitė“ dvidešimtmečio okupacijai parašęs operą „Prie Nemuno“, kuri tačiau yra tokios vertės, kad ją statys Klaipėdos saviveiklinė opera, atseit — mėgėjai.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. * Leidžia ir redaguoja: G. J. Lazauskas, Eina penkti metai.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS
1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

A. JONYNAS

Paskutinė vakariene

10.

APIE BLYNUS IR KNYGAS

Dabar Jonui Bildžiui nebeliko nieko kito, kaip tik sutikti su labai originalia mintimi apie blynus ir knygas. Iš tikrų jų juk ir jis štai jau keletas metų nesiojās širdy puikų ir kilnų sumanymą parašyti knygą, bet vis nepavyksta. Ir laiko stingsa, ir kompetentingos paramos reikėtų. Taip, taip, ir paramos! Jos gal net ir labiau stingsa, negu laiko. Kodėl, sakysime, Jonas Bildžiūnas negalėtų parašyti apysakos, atsiminimų arba bent straipsnių? Medžiagos jis turi pilnas kišenes. Sunkiau su visokiais ten stiliais, kompozicijomis, siužetais ir kitokiais grynai profesionaliais dalykais. Bet kodėl gi šiais praktiniais knygų dalykais negalėtų pasirūpinti koks nors rašytojas?

— Sakysime, aš statau namą. Aš turiu sumanymą, bet visokių ten brėžinių nemoku pasidaryti. Tada aš einu pas inžinierių, jis man padaro projektą, — aš pradėsiu statyti namą. Ar ne?

Vaclovas Mėlynaitis nuolaidžiai nusišypsojo.

— Bet kas gi, tokiu atveju, yra namo autorius? — paklausė jis gana klatingai.

— Kaip tai autorius? — nustebo Bildžius. — Namą sa vininkas esu aš. Aš jį pastaciau savom lėšom iš savos medžiagos ir pagal savo sumanymą.

— Bet pagal kieno projektą?

— Na, projektas... Kas tai yra projektas? Brėžiniai? Čia grynai technikos specialisto darbas. Visa kita — mano!

Vaclovas Mėlynaitis — žmogus ne iš kelmo spirtas, pa teko keblion padėtin. Iš tikrų, baisyti čia dalykas padaryti projektą — brėžinius, anot viršininko.

Gera, kad kaip tik tuo momentu kieme pasirodė „Pobeda“, iš kurios išlipo inžinierius ir Algis Trinkūnas. Teko trumpai nutraukti literatūrinę diskusiją, imtis ruošti stalą.

Stalas buvo padengtas čia pat, prie butyje. Mėlynaičio žmona, dar jauna, rami ir santūri moteris, pakabino virš stalo lėmpą, papjaustė naminės dešros, džiovinto surio, ragintų lempą. Tostas už literatūrą ir už jos kūrėjus slyso nuslydo gomuriais.

— Klausyk, Mėlynaiti, — kreipėsi Bildžius, pasijutęs artimu žmogui, — tu klausyk! Jūs, literatai, nieko nežinot. Štai aš galėčiau daug parašyti, jeigu turėčiau laiko... Tu tik paklausyk...

VIRŠININKO ATSIMINIMAI

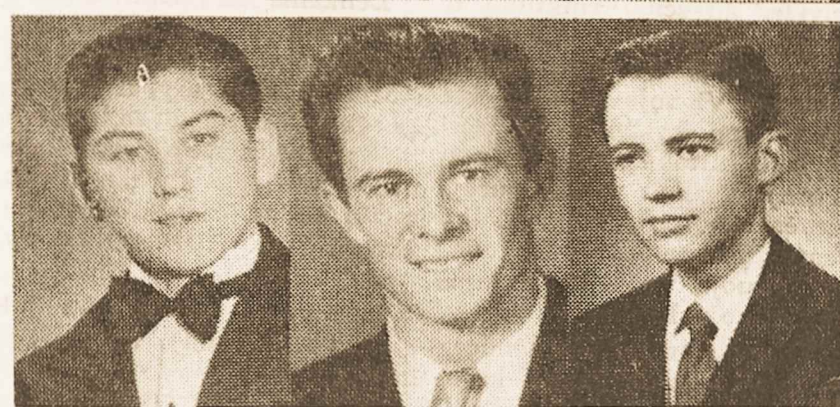
Viršininkas griebėsi savo mylimiausios temos: atsiminimų. Dabar jis niekam neleido įterpti savo trigražio ir pasakojimą nutraukdavo tik labai trumpai: kol išgerdavo taurelę ir truputėlį užkandavo. Atrodė, kad jis pasakoja tik vienam rašytojui — visą laiką tik ir girdėjai: „Klausyk, Mėlynaiti! Ar tu klausai, Mėlynaiti! Ar tu girdi?“ Bet pakakdavo Algii arba jaunajam Bačiuliui persimesti tarpusavyje kokių nors žodelių, kai jį juos tuoj pat nukryp davo rūstus ir priekaištingas viršininko žvilgsnis. Pasakojamas Bildžiūnas negalėdavo pakęsti net menkiausios konkurencijos.

Vaclovui Mėlynaičiui viršininko pasakojimai pasirodė labai įdomūs. Rašytojas priklausė prie tų žmonių, kurie, apskritai, viršininkų žodžius vertina dvigubai arba trigubai augščiau, negu bet kokius kitus žodžius. Be to, jis buvo vienas tų operatyviųjų plunksnos brolių, kurie aistringai siekia pačiuoti kokią nors siužetą ar bent jau su manymą iš kiekvieno sutiktojo. Profesinė „medžiagos medžiojimo“ aistra jam jau senokai trukdė bendrauti su žmonėmis natūraliai, be išskaičiavimų. Jis ir dabar ryte rijo Bildžiaus pasakojimus, stengdamasis išikalti į atmintį kiekvieną žodį ir tuo pat metu sverdamas: galima ar negalima šiuos pasakojimus panaudoti būsimuose kūriniuose. Vien momentu jis net buvo išsiėmęs užrašų knygutę, bet su sivaldė.

— Klausyk, Mėlynaiti, — kalbėjo viršininkas. — Ar tu klausai? Aš tave būtinai nuvešiu ir tas vietas. Tu pamatysi, tu pats pamatysi, kur aš gyvenau. O ten, šilėlyje, yra tokia pušis — visų nubučiuota... Klausyk, ten taip gražu, taip gražu, kad kiekvieną apima toks gaudumas, toks švelnumas, jog būtinai norisi ką nors pabučiuoti... O kai nėra ką bučiuoti, — tai visi ir bučiuoja tą pušį. Už tai ji visa nubučiuota, nulaižyta, net saldi...

Pasakotojas vėl peršoko prie „moterų klausimo“, pasakojimo apie mokslo dienas, ir Mėlynaitis pradėjo pastebėti, kad daugelis momentų jo nesibaigiančiose istorijose yra kažkur girdėti ar skaityti. Matyti, Bildžiūnas ne

JIE BAIGĖ VIDURINĮ MOKSLĄ IR EINA
Į AUGŠTĄSIAS MOKYKLAS

R. Šemogaitė, A. Burbaitė, A. Masevičiūtė, A. Bulota, A. Snapkauskas ir F. Petrauskas.

TRUMPAI IŠ VISUR.

PIRMOJI OPERETĖ

• Baigęs studijas Buenos Aires universitete ir gavęs inžinieriaus diplomą, J. Gaidamaskas pasakė: „Kurioje pasaulio dalyje aš bebūčiau, vi sur ir visuomet su pasididžiavimu stengsiuos garbingai kelti gerą lietuvių tautos vardą“. E.

• Dr. Halina Montvilienė priimta į New York Academy of sciences narius. Praėjusiais metais New Yorko universitetas dr. Montvilienei suteikė doktor laipsnį matematikos srityje. E.

• Pianistė Sofija Paleček - Leveckienė, dirbanti keliose baleto studijose New Yorke, atostogų atvyksta į Kanadą, kur jas praleis dainai Montrealyje ir ilgesnį laiką pp. Gaurių vasarvietėje prie St. Donat, P. Q.

• Kultūros klubo Bostone išrinkta nauja valdyba: pirm. dr. J. Gimbutas, nariai — K. Nonertas, A. Puskepalaitis, E. Vizgirdienė ir T. Stankūnaitė. Pereitais metais klubui pirminkavo Antanas Mažiulis.

• A. Reklaitis, Žalgirio mūšio komiteto vicepirmininkas, jau parengė leidinį apie Žalgirio mūšį, Darius ir Girėną bei Parvėrtų Tautų Savaitę, kuris yra verčiamas į anglų kalbą. Jo nutarta atspausdinti keletą tūkstančių ir nemokamai išplatinti šventės metu.

Vilniaus operos dirigentas A. Kalinauskas liepos 1 d. „Tie neriaus diplomą, J. Gaidamaskas pasakė: „Kurioje pasaulio dalyje aš bebūčiau, vi sur ir visuomet su pasididžiavimu stengsiuos garbingai kelti gerą lietuvių tautos vardą“. E.

Pasirodo, B. Gorubulskis, kaip rašo Kalinauskas, „savo naujajame kūrinyje panoro ištaukti mūsų gyvenime vis dar pasitaikančias piktžaides: sukčiavimą, kalytą, miesčio niškumą, ir kartu parodyti kaip žengiantis pirmyn tarybinis gyvenimas negailestinai šluoja iš kelio visas šias praities atgyvenas.

Deja, teigiamoji — darbo tema silpniausiai išvystyta ir operetės muzikoje. Neigiamuosius personažus B. Gorubulskis piešia vykusiai ir spalvingai. Čia jam nestinga išradimų ir sveiko humoro. Gal dėl to kiek blankiau atrodo teigiamieji herojai.

Ivairesnės yra neigiamosios temos ir savo ritmika, tuo tarpu kai teigiamuosius personažus charakterizuoja beveik vien tik valso ritmas“.

Taip rašo Kainauskas, tikrai nedasako, kad įtikinamai rašosi tada, kai rašytojas tuo tik. O kai pagrindė falšas, kaip galima rašyti įtikinamai?

vengė pasakoti kantriems klausytojams ir svetimų nuotykių. Operatyviajam rašytojui, tikėjusiam čia pat, užstaloje praturtėti naujais siužetais ir nauja medžiaga, dabar praėjo noras klausytis. Apsaugok, Viešpatie, nuo pagundų... Prisiklausys melagio pasakojimų ir, ko gero, susilauksi paskui nemalonumų, plagiatoriumi apšauks... Atsargiai, vengdamas užgauti viršininko autoritetą, jis pradėjo reikšti abejones, taigi kažkur kažką panašaus girdėjęs. Bildžiūnas susigriebė.

— Daug panašių atsitikimų buvo. Žinoma, kad daug užtat ir parašyti sunku. Reikia išpausti gryną esenciją, reikia... Bet aš parašysiu, būtinai parašysiu! Kad tik man truputėlis laiko. Jūs literatai, labai pavydūs žmonės, jūs nenorite nieko išileisti į savo tarpą, jūs nenorite padėti!..

GINČAS DĖL NEPARAŠYTOS KNYGOS

— Kaipgi nenorime? — užsidegė Mėlynaitis. — Iš kur jūs žinot, kad nenorime? Aš pats galiu padėti, jei susitarsime.

— Gali? Gali? — išikibo Bildžius, pašokdamas už stalą. — Štai čia jau kita kalba. Sutariame?!

Prasidėjo atkaklios derybos. Viršininkas siūlė rašytojui pašvęsti keletą vakarų pasiklausyti jo prisiminimų ir paskui viską meniškai atkurti popieriuje. Rašytojas linkčiojo galvą, pritarė, žadėjo parinkti papildomos medžiagos, plačiau apibendrinti įvykius. Bildžiūnas trynė rankas ir taip pat linkčiojo galvą.

— Taip, taip. Ir papildomos medžiagos, ir rašytojo vaizduotės knygai prireiks. Knyga turi būti gera.

O viską numatantis ir delst inemėgštas Mėlynaitis jau garšiai piešė būsimosios knygos viršelį: didelėmis raidėmis viršuje spindėsiantis Vaclovo Mėlynaičio pavardė, kiek žemiau dar didesnėmis raidėmis — knygos pavadinimas, o dar žemiau jau mažesnėmis raidėmis būsią įrašyta: „Pagal Jono Bildžiaus pasakojimus“. O honorarą, žinoma, jiedu dalinsis pusiau. Tiek to — Mėlynaitis akis virginams...

— Kaip, kaip? — išpūtė akis viršininkas. — Vadinasi knyga nemano? Žinai, Mėlynaiti...

— Rašyk pats, rašyk pats! — užsiplieskė rašytojas. — Aš nepardavinsiu savo pirmgimystės teisių už lekštę sriubos.

— Ir nepardavinėk! Nereikia, jeigu nenori! Aš rasiu kitą, o jeigu ne, užpykęs, pats parašysiu knygą! Tikrą knygą, jaudinančią, o ne iš piršto laužtą. Bus daugiau.

SAULT Ste. MARIE, Ont.

VELIAUSIOS NAUJIENOS.

Jau atėjo ir vasara, kuri šie met, bent tuo tarpu, nekaršta ir drėgnoka, o birželio mėn. pa baigoje visokios vardinės dar labiau „drėkina“... Juokauja ma, kad visoki jonai, vladai ir kitoki varduvininkai šiomet „drėgniesni“ kaip kitais metais... Žinoma, nevisi gali taip kalbėti.

DARBO REIKALAI MŪSŲ MIESTE

ne kiek nepasitaisė, o Mannes mann vamzdžių fabrikui dėl už sakymų trūkumo sustojus 5 sa vaitėms, bedarbių skaičius dar pakilo apie 500 žmonių. Si dar bovietė žada vėl pradėti veikti apie rugpjūčio pradžią.

MŪSŲ DIDŽIAUSIOJI DARBOVIETĖ

„ALGOMA“ plieno fabrikas, kuriame dar tebedirba apie 6000 darbininkų ir kuris kas dvi savaites išmoka savo dar bi ninkams apie 2 mil. dolerių, lauke naujų ir nemažų užsaky mų. Daug vilčių dedama pro jektuojamai iš Albertaos ir Ka liforniją natūralioms dujomis perduoti vamzdžių linijai.

Plieno lapus (iš kurių galėtų būti daromi vamzdžiai) šiai li nijai, be jokios konkurencijos visoje Kanadoje, galėtų paga minti tik naujausias mūsų plie no fabriko skyrius — 46 colių Bloom and Plate Mill — kuris gali išroliuoti plačiausius plie no lapus visoje Kanadoje ligi 114 colių pločio. Tačiau tą pa tį užsakymą siūlosi išpildyti ir kai kurie užsienio plieno fab rikai, ir kas nemaloniasia, tai žymiai pigiau. Pavyzdžiui, Ja ponijos plieno fabrikai siūlo pristatyti reikalingą vamzdžių liniją pieną net 25 proc. piges ne kaina už Kanados ir JAV plieno fabrikų prašomas kai nas.

PREKYBOS IR PRAMONĖS

rūmų neseniai išleistame biu etenyje, kuris, sakoma, esąs pagrįstas pačiais patikimiau siais duomenimis, mūsų mies tui šie metai pranašaujami ga lutinoje išvadoje neblogesni už 1959 metus. Kai kurios pasku tinės naujienos yra padrąsi nančios. Štai, pavyzdžiui, nese

darbas

REDAKCIJA:

J. Kiznis 84—04 95th Ave.,
Ozone Park 16, New York.
Tel. MI 2-4872

ADMINISTRACIJA:

V. Gervickas, 475 Riverdale
Ave, Brooklyn 7, New York.
Tel. HY 5-0533.

VISUOMENĖS MOKSLŲ, MENO IR LITERATŪROS ŽURNALAS

atstovauja žmogų, laisvą nuo prietarų ir baimės, gina kultū rą, pagrįstą humanistinėmis vertybėmis. Išėina keturis kar tus metuose. Norintiems susi pažinti vienas numeris dovanai.

Jau išėjo iš spaudos 1960 metų 1 numeris, kuriame įdėti įdo mūs įvairių autorių aktualio mis temomis straipsniai. Numerio kaina 1 dol. Metinė prenumerata 3 dol., studentams 2 dol.

niai galutinai patvirtinta per 18 milijonų dolerių kaštuosian čio tilto per St. Mary upę pro jektas. Šis tiltas būsiąs už baigtas per 2-jus metus ir su jungsiąs „dvynukus“ miestus — mūsų ir amerikiečių Sault Ste. Marie ir statyba prasidės vasaros pabaigoje ar anksti rudenį. Nors Kanados pusėje vykdomų darbų atskirų sutar čių (kontraktų) išpildymą vi sai švariai nušlavė ne vietinės bendrovės, bet tikima, kad šio didžiulio tilto statybos darbai sumažins miesto bedarbių skai čių.

GREITO VAŽIAVIMO KELIAS

Patvirtintas ir tuojau bus pradėtas vykdyti iš 4-rių linijų autostradės („expressway“) projektas, kuris kaštuos netoli trečdaliu milijono dolerių ir ku ris sujungsiąs Wellington gat vę su priemiesio Korah plentu ir eis ligi baigiamo statyti tarp tautinio aerodromo prie Poin te de Chenes. Galima būtų su

rasti ir daugiau smulkesnių pa drąsinančių naujienų, kurios žada daugiau darbų.

Reiktų paminėti, kad po sėk mingo Motinos dienos minėji mo parengimo, mūsų bendruo menė

DRAUGE SU LATVIAIS IR ESTAIS,

suruošė baisingam birželiui pa minėti radio pusvalandį, kurio programa, šios korespondenci jos autoriaus nuomone, galima pavadinti tinkama ir pavyku sia. Gaila, kad neįmanoma nu statyti kokį pasisekimą turėjo ir kiek klausytojų iš vietinių gy ventojų susilauke šioji speciali programa, nes apie tai išanks to buvo žinoma tik baltų kil mės miesto gyventojams. Aiš ku, kad televizija ir komikai žymiai sumažina panašių ra dio programų klausytojų skai čių vietinių gyventojų tarpe, tačiau panašius radio pusva landžius, primenančius pasau liui mums padarytą komuniz mo skriaudą ir pergyventą tra gediją, reikia kuo dažniau ir kiekviena proga rengti.

Korespondentas.

Mosklo - Technikos naujienos

APIE GILIUOSIUS GRĘŽINIUS IR LIETUVOS ŽEMĖS TURTUS

Kiek giliausiai įsirausta žė mėje ir kas ten rasta? Kiek gi liausiai įsikasta Lietuvoje ir kas ten rasta? Ar Lietuvoje yra akmens anglies, naftos ir kitų naudingųjų iškasenų?

Žmogus, įsiekodamas naudir gujų iškasenų, geologinių am žių bėgyje susiklojusių uolie nų sluoksniuose, gręžia gręži nius. Naftos eksploatacijai skir tų gręžinių gylis siekia 6000 m, o kartais ir daugiau. Daž niausiai jie būna iki 3000 m gylis. Akmens angliai, drus koms ir įvairiems metalams at kariauti iš žemės gelmių kasa mos šachtos.

Lietuvoje, įsiekant naudin gujų iškasenų, buvo pragręžta eilė gilių gręžinių. Pagėgių ra jone Stoniškių gręžinys siekia daugiau kaip 2000 m gylis. Jis yra vienas iš giliausių. Gilieji gręžiniai gręžiami ir dabar. Jų duomenys rodo, kad respubli kos gėlmėse gali būti surasta nafta ir gamtinės dujos. Pasta ruoju metu iš Virbalio gręži nio išsiveržė gamtinės dujos.

Akmens anglies telkiniams Lietuvoje surasti nėra perspek tyvų. Tačiau respublika turin ga kitų naudingųjų iškasenų, kurios nemažiau reikalingos. Pirmiausia tai statybinių me džiagų gamybai būtinos mine ralinės žaliavos: moliai, smė liai, klintys, dolomitai, kreida, kreidos mergeliai, opokos, gip sai, anhidritai ir kt.

Gigantiška Naujosios Akme nės portlando cemento gamyk la yra aprūpinama ten pat slūg sančiomis klintimis ir moliais. Lietuvos stiklo fabrikams smė lio žaliavas teikia Vėjeliskų ir

Šeimyniškių karjerai prie Any kščių.

Didelę ateitį turi šiaurinėje Lietuvoje pačiai paplitę ir be veoik į žemės paviršių išeiną dolomitai.

Biržų ir Pasvalio rajonuose randami gipsai naudojami ga minant alebastrą, cementą, gip so plokštes. Dabartiniu metu karjerai eksploatuojami pavir šiniai gipsai greit nebepaten kins augančių statybos porei kių. Ir visai galimas dalykas, kad netolimoje ateityje juos pakeis anhidritai, slūgsantieji kelių šimtų metrų gylyje Kau no — Prienų — Kybartų tri kampyje ir Tauragės rajone. Kartu su anhidritais galima ti kėtis druskų.

Eišiškių, Varėnos, Kauno ir Jurbarko rajonuose randama kreida ir kreidos mergeliai nau dojami kaip žaliava kalkėms. Aptinkami įvairūs moliai vartojami plytoms, čerpėms, drenažo vamzdžiams ir kitiems gaminams; smėliai — silikati nės plytoms, tinko ir betono skiediniams; žvyrai ir riedu liai — įvairioms statyboms.

Pastaraisiais metais Pagėgių rajone išvalgyti Stoniškių ir Žemaitkiemio opokų telkiniai. Atidarius karjerą, opokos bus panaudojamos cementų gamy boje, jos taip pat tiks šlifavi mui ir augaliniams aliejams, naftos produktams, actui, vy nui, vaisių sultims ir vande niui valyti.

Iš sūrių mineralinių Lietu vos vandenų, naudojamų gy dymo tikslams, galima gauti bromo, stroncio, boro ir kitų druskų.

Respublikos gėlmėse galima rasti fosforitų, glaukonitų ir radioaktyvių medžiagų.

Pačiame paviršiuje randa mos durpės, sapropeliai, kar bonatiniai tufai ir ežerų krei da yra šiuo metu besiformuo jančios naudingosios iškase nos.

O Lietuvos papuošalas gin

Ūkininkavimas šiaurėje yra galimas, nes ten yra ilgos dienos ir temperatūros vidurkis tru mpos vasaros yra 60 laipsnių F. Šis bulvių derlius yra išaugintas Žemės ūkio ministeri jis bandymų stoties prie Fort Simpson šiaurvakarių teritorijoje, kuri guli už 60 paralelės į šiaurę, maždaug apie tą pačią platumą, kaip Yukono Writhehorse. (CS).

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Algirdas Gustaitis. ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS ŠLEIVYS, jų nutikimai Lietu vos kaime. Kova su gaidžiu. Dail. Vytautas Stasiūnaitis. 1959, lietuviško filmo 50-siais, metais. Išleido ir spaudė „Lie tuvių Dienų“ leidykla, 4364 Sunset Boulevard, Hollywood 29, California, USA. 34 pusla pai. Kreidiniame, liuksusinia me popierėje atspausa. Ilius tracijos keilomis spalvomis. Kaina nepažymėta.

Ižangoje autorius pažymi, taras beveik išimtinai randa mas Pabaltiję.

Tolimesni tyrimai, gal būt, atskleis naujus mineralinių ža liavų telkinius, kurių šiuo me tu nežinome.

METRO BE BĖGIŲ

Šiame metro nebus įprasti nių geležinkelio bėgių. Cilind ro formos vagonas, pagamintas iš lengvo lydinio, judės cilind riniu tuneliu ant vieno rato su pneumatine padanga. Ši ratą suks elektros variklis. Du pa pildomi ratai (taip pat su pneumaticinėmis padangomis) neleis vagonui virsti ant šono. 6—7 vagonų sąstatas galės iš karto pervežti iki 600 kele vių.

Naujojo metro projektą pa siūlė austrų inžinierius Rudol fas Makulanomas. Šio įrengi nio svarbiausias pranašumas bus tas, kad jo tuneliuose vy raus absoliuti tylą, be to, pasiū lytojo metro statyba kainuos du trečdaliai pigiau, negu įprastinių.

PAJIEŠKOJIMAI

— Jieškomas Juozas, Juozo sūnus, Kučys, gimęs 1902 m. Iš Lietuvos Kanadon išvyko 1927 metais. Jis pats arba ži nantieji prašomi pranešti O. Būdaitis, 2316 So. Hoynes Ave. Chicago 8, Ill. USA.

kad čia gal bus pirmasis lietu viškas pieštas, spalvotas, gar sinis filmas - kartūnas, visuo menėn paleistas 1959 metais, minint lietuviško filmo 50-me tį. Muziką filmui pritaikė An tanas Nakas. Šiame leidinyje panaudojama dalis to pieštinio folmo paveikslų. Filme ir šioje knygoje vaizduojamas 7 metų berniukas Algis ir jo šuniukas Šleivys. Jie buvo Suvalkijos ūkyje. Juos bemiegančius pri kelia gaidys, kurį Algis sugau na ir įkiša į tarpą vištų. Abudu su šleiviu džiaugiasi pergaile. I šią visai nesudėtingą fabulą įpinamas vienas kitas links mesnis epizodėlis, kurie mažie siems, su atitinkamomis ilius tracijomis, kurios šiame leidi nyje itin ryškios, bus įdomūs.

SLA deimantinės sukakties 51 SEIMAS, 1886 — 1961. Liepos 11, 1960. Pittsburgh, Pennsylvania, USA. Leidiny je raportai, statistika, praneši mai ir kt. medžiaga.

ZALGIRIO MŪŠIUI SKIRTAS „KARYS“

Birželio mėn. išleistas „Ka — ne tikrai puikiai, bet ir efek rio“ 6 nr. skirtas Žalgirio mūšingai — A. Catalan arlia iš šio 550 metų sukakties paminėto operos „La Vally“ ir G. Pucci ti. Visą numerį užima vienas arlia iš operos „Tosca“. Gra Dr. Kosto Jurgėlos istosinis ra žiai skambančiu, žymiai sustip sėnys apie Žalgirį ir tik trumrėjusiu balsu ir geru melodinės pas paties redaktoriaus, Z. Raulinijos jautimu bei subtili in linaicijo, vedamasis ir Pranoterpretacija, ji tikrai išpūdin Vaičiūčio eilėrašties „Žalgiriogai padainavo šiuos operinius dalykus ir susilaukė karšto

Numeris gausiai iliustruotas publikos įvertinimo. Žalgirio mūšio, ano meto ka rių, vadų, pilių, mūšio lauko ir kitokiais paveikslais. Iš viso įdėta 51 paveikslas ir keletas du trečdaliai pigiau, negu įprastinių.

Tuo pačiu metu „Karys“ iš leido ir knyga „1410 metų ka ras su kryžiuočiais ir Žalgirio mūšis“. Ją parašė karinis isto rikas pulkininkas O. Urbonas. Knyga taip pat gausiai ilius truota paveikslais ir schemo mis.

● Dr. Paplauskas Ramūno stu sveikino ir apdovanojo gėlė dijos apie fizinį auklėjimą šiemis.

● J. Audėnas ruošia spaudai gero įvertinimo tarptautinio prof. dr. Jurgio Kriksčiūno mo se kūno kultūros sluogsniuose, nografija.

JAUNIMO KONCERTAS

Atkelta iš 4-to pusl.

Pabaigai apie solistes daini ninkes.

Agnė Paškevičienė padaina vo J. Nabažo Šienapjūtę, Br. Budriūno Šauksmą ir 2-je daly — R. Schumano Widmund ir Ch. Gounod valsa iš operos „Romco ir Julija“. A. Paškevi čienė, kiek atsimename praėj u sių metų koncertą, yra išvys čiusi dainavimo techniką, kuri, atrodo, linksta į kolaratūrinę pusę ir matyti padidinusi bal so skalę, jeigu sugebėjo padai nuoti suminėtas soprano ska lės reikalingus dalykus. Tai jau yra pažanga. Tačiau A. Paškevičienės dainavime dar neįaučiama taip aiškiai mokyk la, kaip ji ryški pas kitą solis tę — Jonę Pauliūtę, pas kurią matomas tvirtas balso pastaty mas.

J. Pauliūtė pirmoje koncer to dalyje padainavo A. Kača nausko Vai gražų ir patekė, rytų aušrine, o antroje dalyje koncertantai gavo į sceną daug gėlių ir dovanų, o moky toja labai gražiai pasveikino (su gėlėmis) mokinių tėvų vai du p. Blauzdžiūnienė ir p. Bi jūnas. Išpūdinga buvo kai Montrealio Seimelio prezidi mo pirmininkas J. Adomaitis ir Kultūros Fondo Igaliotinė J. Rimkevičienė, įvertindami sun ku, bet labai naudingą lietuvy bei E. Kardelienės darbą, pa

● J. Audėnas ruošia spaudai gero įvertinimo tarptautinio prof. dr. Jurgio Kriksčiūno mo se kūno kultūros sluogsniuose, nografija.

SIUNTINIAI

LIETUVON IR Į KITUS ŠOVIETŲ KRAŠTUS per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausius vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.

Užsakymai iš kitur primami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Vile St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

prez. J. Skučas, RA 2-6152. 6966-44 Ave. Rsm.

Izd. E. Griganavičiūtė RA 7-4097.

Reikalų Vedėjas D. N. Baltrukonis, CR 6-5075.

St. MADE LUXE DRY CLEANERS

117—6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727

Sav. P. RUTKAUSKAS

Ivairūs siuntiniai

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir USSR.

Prašome reikalauti mūsų naujai atspausdinto vaistų katalogą Nr. 2.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MASINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.

Iš Kanados:

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraus paprastu ir oro paštu tus įvairius siuntinius.

Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 8-6686
ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315
ponia M. Venskevičienė.

Darbo valandos: pirmadieniais-penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. šeštadieniais—nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

SAVININKAI S. IR A. KALUZA

Naujosios Afrikos respublikos.

Nauja valstybė - tikras rojus

Šių metų birželio gale ir liepos pradžioje eie Afrikos tautų gavo laisvę bei nepriklausomybę ir sukūrė eilę naujų respublikų. NL redakcija patieks GG skaitytojams jų aprašymą. Šių respublikų tarpe viena įdomiausių yra Kongo respublika, kuri nepriklausomybę gavo 1960 metų birželio 30 dieną. Seka pluoštas apie Kongą žinių.

KONGO KRAŠTAS

Centrinėje Afrikos dalyje, tų medžių grupėmis. Palei prie pusiaujo, kur tarp amžių upės tęsiasi amžinai žaliuojant žaliuojančių atogrąžų gi tieji galeriniai miškai.

KONGO FAUNA

Kongas. Jos plotas — 2343,9 Neaprepiamas kraštas. Sa tūkst. kv. km. Administracinis vanosė gausu stambiųjų žin centras — Leopoldvilio mies duolių: čia kaimenėmis klai tas. Visa teritorija skirstoma į džioja drambliai, veisiasi raga nosiai, žirafos, įvairiausių rū šių antlopės ir buivolai. Krū mų šešėliuose ir augštoje žolė je slapstosi liūtai, leopardai, hienos ir kiti grobuonys. Upė je gausu begemotų, krokodilų.

Rytinėje krašto dalyje, Edu ardo ežero pakrantėje, driekia si plačios lygumos. Tai vienas iš tų nuostabių Afrikos kompe lių, kurie mūsų vaizduotėje ne atskiriami nuo slankiojančių liūtų, pakrantėse tisančių bege motų, didingai žingsniuojančių dramblių. Ten įsteigtas draus tinis — vienas turtingiausių Afrikoje. Jo teritorijoje gyve na daugiau kaip 500 dramblių, apie 6 tūkst. begemotų, tūks tandiai buivolų, liūtų, antilo pių, gazelių, leopardų, šakalu ir eibė kitų žvėrių bei paukš čių.

Rytinės kalnuotosios krašto dalies miškuose ir draustinio se gyvena apie 10 tūkst. di džiasių pasaulyje gorilų. Ry tinis Kongas — vienintelė vie ta pasaulyje, kur iki šiol aptin kama ši beždžionių rūšis.

O kokie turiai slypi krašto gėlmėse! Kongui priklauso pir ma vieta pagal urano rūdos, kobalto, techninių deimantų ga vybą. Gana žymi vieta jam tenka ir pagal vario, alavo, mangano, cinko bei kitų metalų gavybą. O kiek turtų dar nesu rasta ir neįsisavinta!

Dabartiniai vietinės kilmės

KONGO GYVENTOJAI

priklauso negroidų rasei. Jie suskile į daugybę genčių, ku rių dauguma kalba bantų kal bomis. Kongo miškuose gyve na pigmėjų gentys. Šiuo metu Konge yra apie 13 mil. gyven tojų negrų ir 100 tūkst. euro piečių, daugiausia belgų.

Senovėje Kongo upės basei ne buvo susikūrusios kelios negrų valstybės. XV a. pradė jo skverbti europiečiai į šią ša lį. XIX a. pabaigoje Kongas pateko Belgijos žinion.

GELMIŲ TURTAI

Nuo seno Afrika garsi savo gėlmų turtais. Jau viduram žiais vergų pirkliai kartu su „juodoju auksu“ iš pusiaujo nės Afrikos dalies atgabenda vo įvairių metalo dirbinių. Ta čiau dėl pavojingų džunglių, il gą laiką pusiaujo Afrika buvo

KONGO UPĖ

pagal baseino plotą ir vande ningumą — antroji pasaulyje (po Amazonės). Jos ilgis — 4320 km. Įsteka į šalies piet rytinėje dalyje, kuri vadinama Lualabos vardu. Didžiausi jo intakai — Ubangis, Kasajis ir Lomamis. Nuo plynaugščių te kančios upės yra labai slenkstė tos, turi daug krioklių. Trans portinė jų reikšmė ribota, ta čiau hidroenergijos ištekliai di deli.

KONGO FLORA

Kongas — tai nepaprasto gamtos grožio ir didelių turtų kraštas. Vešlūs atogrąžų miš kai, ypač paplitę krašto šiaurė je ir rytuose, garsūs savo ver tingų medžių rūšimis. Brangią medieną teikia juodmedis, di delė ūkinę reikšmę turi aliej. nė ir vėninė palmės, kaučiuko ir kiti medžiai. Pietinėje Kon go dalyje plyti savanos su 3—4 m augščio žole, baobabais, re

dos vietų, bet visai paprastas reikalas sutikti Čikagos, Det roito, New Yorko ir kitų, ame rikoniškų didmiesčių tautiečių.

Žmonės pamažu skirstosi ir visas, Georgian Bay, geltono smėlio, paplūdimis prisipildo pažįstama ir miela kalba kal bančių nuogalių.

S. Pranckūnas.

WELLAND, Ont.

BUS ŠOKIŲ VAKARAS

Liepos mėn. 23 d. Crowland Hotely pp. Sinkų patalpose B nės valdyba rengia šokių va karą. Šokių metu veiks bufe tas ir loterija. Valdyba mal o niai kviečia visus atsilankyti ir linksmai praleisti vakarą.

~~~~~

tik belaisvių darbininkų rezerv. Padėtis pasikeitė ėmus ir tensyviai kolonizuoti kraštą. XIX a. prasidėjo žemės turtų pajieškos. Aukso, buvo rasta rytinėje ir šiaurinėje Kongo dalyje. Be aukso, buvo rasta ir kitų vertingų iškasenų. Pietinėje krašto dalyje, Katangos provincijoje, buvo aptikti di džuliai vario rūdos telkiniai su gana augštu metalo procentu. Greitai prasidėjo jo eksploata cija. Vario produkcija buvo to kia didelė, kad sukurtė pasau linę vario rinką. Katanga va rio dėka tapo vienintele Belgų Kongo pramonine provincija. Šalia vario kaip antrinis pro duktas dideliais kiekiais buvo gaunamas kobaltas. Netoliese buvo aptikti cinko rūdynai. Kiek į šiaurę buvo surasti stam būs alavo telkiniai su nema ža tantomis ir kolumbito prie maiša. Pietrytinėje Katangos dalyje pradėti eksploatuoti dideli mangano rūdos telkiniai. Ypač svarbią vietą užima ura no rūdos telkiniai. Kongas yra stambiausias urano rūdos tie kėjas. Urano rūda čia turi la bai augštą metalo procentą. Aukštas eksploatuojamas eilėje vietų rytinės šalies dalyje. Konge mažesniais kiekiais gaunama geležis, sidabras, pla tina, paladis, germanis, nikelis, volframas ir švinas. Didelę reikšmę turi deimantų šašai

na pietvakarinėje krašto dalyje. Kongui pagal svorį tenka 65—75% visos deimantų gavybos, o pagal vertę — 25—30 proc.

MINĖJIMAI.

Birželio 19 d. Wellando Lietuvių B-nės minėjo 20 metų Lietuvos okupacijos ir baidių jų birželių trėmimų sukaktis. Minėjimas prasidėjo pamaldomis, kuriose lietuviai dalyvavo skaitlingai ir su dideliu susi kaupimu. Po pamaldų sekė die nai pritaikyta paskaita. Minėji mas baigtas tautos himnu.

Welland Lietuvių B-nės val dyba labai dėkoja visai lietuviškai visuomenei skaitlingai dalyvavusiai minėjime, Gerb. klebonui Tėvui Mikalaskui už gražų pamokslą. P. p. Ku zavams ir Antanui Žinaičiui už gražiai papuoštą altorių ir salę. Jonui Staškevičiui už jautrų atidaromąjį žodį. Ir Alo yzui Viskantui už paskaitą ir palydėjimą giedojimo vargo nais pamaldų metu. Valdyba.

● Komp. Vladas Jakubėnas su ponia automobiliu išvyko vie nam mėnesiui atostogų, kurias plaugiūsią planuoja prausti Colorado kalnuose. Pakeliui Denveryje aplankys violončelis tą M. Saulių ir dalyvaus vasa ros simfoninių koncertų sezo no atidaryme, atviro oro Red Rock auditorijoje. Tuo pačiu laiku ten numato atvykti ir kompozitorius Br. Budriūnas. Prof. Jakubėnas atostose iš bus iki pradžios rugpjūčio.

APIE 100 LIETUVIŲ KAZACHSTANO TARYBINIAME ŪKYJE

Nemenčinės rajono komjau nimo organizacija šefuoja Ka ragandos srities, Norinsko ra jono, Pševalskio vardo tarybi nį ūkį, kuriame šiuo metu dir ba apie 100 jaunuolių iš Lietu vos. Šio mėnesio pabaigoje į Kazachstaną išsiųsti iš Lietu vos 8 mechanizatoriai, kurie re montuos techniką, o vėliau pa dės nuimti javus. E.

Be knygos nėra kultūros

Viena žinokime: knyga yra tas, kas užpildo ir laisvą laiką, ir nemigo naktis, ir bet kurią negerą nuotaiką. Knyga be to, sutei kia naujų minčių, atidaro naujas, plačias padaires ir patenkina dviasiskai. Todėl įsigykime sau ir dovanų artimesiems, vaikams ir jaunimui.

Vladas Šlaitas. ANT SAULĖGRAŽOS VAMZDŽIO

(premiuota) ..... \$ 0.50
Fr. Mauriac. GIMDYTOJA, romanas 1.75
A. Kuktas. ARTISTO ATSIMINIMAI 2.00
H. Senkevičius. KRYŽIUOČIAI, romanas I ir II tomų po 3.50 ..... 7.00

1960 metų KALENDORIUS

Vydūnas. TAURESNIO ŽMOGAUS UŽTEKĖJIMAS 1.00
Fr. Mouriac. GIMDYTOJA, romanas 1.75
Levinškas - Banišauskas, ANGLIAKASIŲ ATSIMINI-
MAI 3.00

J. M. Valter. SIDABRAS PRIE SANDAVAKO, Sibiro romanas 1.25

Dr. K. Gudaitis. LIETUVIAI EVANGELIKAI 5.00

1960 METŲ KALENDORIUS, 60 pusl. 1.00

Lietuviškasis LIBERALIZMAS, 12 autorių 3.0

Stp. Kairys. LIETUVA BUDO, atsiminimai 5.50

Mokyklai ir gyvenimui. LIETUVOS ŽEMĖLAPIS 3,50

Su aiškinimais, vietų vardais ir tt.

M. Čapkauskas. AUKSO MINTYS, aforizmai 6.00

Žurnalas LIETUVA 0,50

M. Katiliškis. MIŠKAIS ATEINA RUDUO Romanas \$ 5.00

A. Baronas. MĖNESIENA, rom. .... \$ 2.50

P. Babickas. DRAMBLO KOJOS. .... \$ 2.00

S. Miglinas. PAVERTTOJI LIETUVA 1.50

S. Miglinas. LIETUVA SOVIETINĖS AGRESIJOS DOKUMENTUOSE. 1.50

„STUDENTŲ VARPAS“ 0.50

J. Mingirdas. PATARLĖS, PRIEZODŽIAI, POSAKIAI 3.50

„VARPAS“ (dvigubas) 2.00

Dr. J. Prunskis. RINKTINĖS MINTYS ..... \$ 4.00

J. Simonaitytė. PENKIŲ PAVASARIŲ AUDROJ. 2.50

E. Bačelis. KOLCHOZAI LIETUVOJE 0.50

Karolė Požeraitė. DIDVYRIŲ ŽEMĖ. 1,50

Paulius Jatulis. PO TUKSTANČIAS KAUKIŲ 1,50

V. Čičiūnas. TAUTINIS AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE 1,50

B. Pūkelevičiūtė. METUGES. 1.00

Merimee. KOLOMBA, romanas. 2,50

V. Žemkalnis. KUDIRKOS SAJODIS 0,75

B. Stundžia. BURIJAVIMAS IR JORININKYSTĖ. 2,00

K. Požeraitė. NUSIDĖJĖLE, romanas ..... \$ 2,—

J. Gruodis. VISUR TYLA, AGUONĖLĖS, RŪTA, RUGIAGĖLĖS ..... \$ 1,50

Dr. K. Grinius. ATSIMINIMAI ir MINTYS ..... \$ 1,50

P. Orinitaitė. MARTI IŠ MIESTO ..... \$ 0,75

S. Zobarskas. PER ŠALTĮ IR VĖJĄ, vaikams ..... \$ 0,40

S. Zobarskas. GANYKLŲ VAIKAI ..... \$ 0,80

V. Tamulaitis. SUGRĮŽIMAS ..... \$ 1,10

Vytėnis. RAUDONOJI ŽVAIGŽDĖ, žudynės ..... \$ 0,75

Prof. Roemeris. LIETUVOS SOVIETIZACIJA .... \$ 0,25

Pinigus siųskite adresu: 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal 32, P. Q., Canada.

TORONTO

VIENAS SAVAITGALIS

Reportažas iš Sprinmhursto

Miške prie kelio, netoli ežero pastatytoje koplyčioje, ne besutelpa žmonės. Šį savaitgali, kaip ir visais vasaros sekma dieniais, jų čia prisirinko labai daug. Vieni atvažiavo ilges nēm atostogom, o kiti tik sa vaigaliui, ežere pasimaudyti.

Viduje žmonės susispaudę, kaip silkės, ir čia labai karšta; saulės prikaitintas pastatas dar šildomas susirinkusių mi nios. Visi prakaituoja, balto mis nosinaitėmis šluosto su drėkstančius veidus ir gailisi nepasilikę lauke. Šiaip ar tai didesnis dalis liko stovėti už durų nors ir salės atokaitoje.

Pamaldoms susirinkusi mi nia labai įvairi. Vieni apsi ren gę, kaip tinka tokiu atveju. švari išieginę eilutę, daili suk nutė ir patraukli skrybėlaitė. Kiti mažiau dėmesio kreipę — subėgo taip, kaip stovi — visi: vasariškai nusiteikę su trum pom kelnaitėmis ir apnuogiu tom rankom. Matyti ir tokių, kurie pasimelsti atėjo tiesiog iš darbo, nors yra sekmadienis ir, palyginti, rytas dar gan an

ktyvas. Ypatinę dėmesį at kreipia moteriškos su prastom, mėlyno brezentu, darbinėm ir visai nudėvėtom kelnėm. Irie vietinių papročių spėta jau taip greitai prisiderinti, kad nei sekmadienis, nei maldos na mas nebesusilaukia atatinka mo respekto.

Šia proga prisimena pirmo sios dienos, kai prieš keletą metų, šis maldos namas buvo statomas ir, jo visai neužbai gus, vyko pirmosios pamaldos. Suma labai trumpa, tik pusva landį trunka, bet elektros meis tras, mielas tautietis, neturi laiko darbui pertraukti.

Kunigas laiko mišias, žmo nės meldžiasi, o meistras, pa silipęs ant kopėčių dirba, kaž ką kala pastogėje. Jeigu tai bū tių vietinis, jei kuris svetimtau tis, gal dar nieko, gal būtų at leistina, bet dabar savas, mis las lietuvius per mišias į bažny čią veda elektrą...

Užteks jau pašalinėm min tim. Juk jis už tai buvo nu baustas. Nors ne greitai, nors už kelių metų, bet tos darbš čiosios rankos skaudžiai nu kentėjo... „Dievas ne ūmus ir ne maršus“, taip sena patarlė sako...

Malda kaip ir sutrukdyta. Ir kam čia reikėjo žiūrėti, kaip kas apsiirngęs, ar sumos laike už sienos dirba. Bet vis tas žmogiškas smalsumas, kad tik kokius kilmingesnius rūbus už sivilkiti einant į bažnyčią, ar prašmatnesnę skrybėlaitę ant galvos užsimauti.

Pamaldos greitai baigiasi. Visa penkiašimtinė žmonių iš siveržia iš bažnyčios ir, kaip įprasta, susitikę pažįstami šne kučiuojasi ir tariasi kaip grei čiau sprukti prie ežero. Susi tinka ir ilgiau nesimate. Mat, čia svietas, kaip į atlaidus, su važiavo iš visų pasviečių. Žmo nių čia pamatysi ne tik iš ar timesnių ir tolimesnių Kana

LIETUVIAI KURIA LIETU VIŠKAS ŠEIMAS

Savo laimei ir tautos gerovei. Kas neranda lietuvaitės savo aplinkumoj, tesikreipia adre su: G. Žilvitis, 7722 George St., LaSalle, P. Q., Canada. Paslaptis garantuota. Patarna vimas nemokamas, nes reikalas tautinis.

Lietuviai advokatai NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Barristers, Solicitors,
Notary Public.

35 Heyden Street
(netoli Bllor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

Tel. Office WA 4-9501

Res. BE 3-0978

Lietuvio Advokato Įstaiga

Victor D. ALKSNIS

Advokatas — Notaras

62 Richmond St. West
(Kamp. Bay ir Richmond)

Room 901,

Toronto, Ont.

Telefonas EM 2-2585

A. E. McKAGUE

Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395

1008 North Ontario Bldg.

330 Bay Street,

TORONTO 1, Ontario.

HAMILTON

VISUOMENININKŲ ŠEIMOS ŠVENTĖ

Birželio 25 d. buvo tikrai iškilminga nuotaika Julijos ir Vaitiekaus Kazlauskų puikioje rezidencijoje, nes tą dieną buvo švenčiama klerio pa su kaktis: V. Kazlauskas 40 metų amžiaus ir sėkmingo užbaigimo 4 metų elektros kurso va karinėje mokyloje. Dvigubos sukaktuvės buvo dar iškilminės, nes ta proga buvo šven tinamas tikrai puikus ir ištaigingas gyvenamas namas. Su sirinkus visiems svečiams, kurių dalyvavo apie 40 asmenų, klebonas kun. dr. J. Tadaraukas atliko šventinimo apeigas. Po to naujai įrengtame didžiulame subuvimų kambaryje vyko vaisės. Besivaišinant kun. dr. J. Tadaraukas pasveikino namų šeimininkus, palinkėdamas laimės ir kartu iškeldamas nuopelnus, atliktus darbus ir visiems svečiams, kurie grįžiai pasilinksmino ir kartu parėmė Tautos Fondo veiklą. Šo kiai vyko atviram ore aikštelėje prie ežero kranto, nuotaikin gai griežiant Benni Ferri orkestrui.

TAUTOS FONDO

skyriaus valdybos rengtas va karas birželio mėn. 30 d. išva karėse prieš Dominion Day su traukė 250 svečių, kurie grįžiai pasilinksmino ir kartu parėmė Tautos Fondo veiklą. Šo kiai vyko atviram ore aikštelėje prie ežero kranto, nuotaikin gai griežiant Benni Ferri orkestrui.

PASAULIO PABĖGĖLIAMS

remti buvo vykdoma rinktiava ir Hamiltono miestui kvota buvo nustatyta 55.000 dol. Šio mis dienomis buvo gautas čekis, kuris jau pasiekė 55.000 dol. sumą. Prie šio vajeus ir ietuviai buvo prisidėję savo aukomis, nes Apylinkės vadyba ragino pagal išgailes prisidėti.

KOOPERATINIO BANKELIO „TALKA“

nariai yra patenkinti, kai dabar operacijos vyksta kas dieną ir lengvai galima visus reikalus sutvarkyti. Primenama, kad bankelio darbo valandos yra kasdien nuo 9 val. iki 12 val. vidudienio, o antradieniais ir penktadieniais dar ir vakarais nuo 5 val. iki 8 val. vak. Šešta dieniai ir sekmadieniai nedirbama. Pradėjus dirbti kasdien, bankelyje judėjimas padidėjo ir balansas gerokai pažengė pirmyn.

LIETUVOS ENCIKLOPEDIJOS PRENUMERATORIAI, norintieji apmokėti prenumeratoratą, prašomi kreiptis pas LE atstovą Hamiltone St. Dalių, kuris priima pinigus atvykdamas ir namus. Ypač prašomi, kurie yra atsilikę mokėjimuose, pasistengti atsilyginti, nes jau netrukus bus gautas XXI tomas.

J. D.

A. LIUDZIUS, B. L.

Viešasis Notaras
(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos. Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai. Teisiniai pataravimai. Morgičiai.

Įstaiga: JA 7-5575;

Namy: FU 3-8928.

20 King Street East,
Hamilton.

TAUPYK IR SKOLINKIS BANKELYJE „TALKA“

Išduodamos paskolos iki \$3,000. Morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės. Indėliai, paskolos ir nario gyvybe apdrausta.

Darbo dienos: pirmadieniais, trečadieniais, ketvirtadieniais 9—12 val. ryto; antradieniais ir penktadieniais 9—12 val. ryto ir 5—8 val vakare, Minden Building, 20 King St. E., Room 13, notaro A. Liūdžiaus įstaigoje II augšte, tel. JA 7-5575.

WINDSOR, Ont.

GRAZIOS VESTUVĖS

Liepos 2 d., Šv. Antano bažnyčioje Detroito, susituokė Ki likevičius Vaclovas su Čiuprinskaitė Eleonora. Sutuohtu vių ajeigas atliko kun. kleb. J. Stanevičius.

Abu jaunavedžiai yra gimę Lietuvoje. E. Čiuprinskaitė Kana doje baigusi St. Mary's akademiją ir Augšt. prekybos mo

kyklą, dirbo sekretore Windsor Prekybos rūmuose, Windso ro lietuvių choro dalyvė, veikli ateitininkų kuopos narė, aktyviai reikėsi Windsorio lietuvių b-nės veikloje, daugeliu atveju atstovavo Windsorio lietuvių tarptautiniuose pasirodymuose.

V. Kilikevičius gyvena Cle

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.
3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

A. NORKELIUNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 38, Que.

Tel. RAYmond 7-3120.

ATSTOVAI!

Atsakykite į 3 DIDELIŲ PINIGŲ KLAUSIMUS:

- 1) AR JŪS DALYVAUJATE SIUNTINIŲ BIZNYJE?
- 2) AR JŪS ESATE PAJĖGŲ UŠDIRBTI DIDELIUS PINIGUS?
- 3) AR JŪS ESATE PATENKINTI DABARTINIŲ SAVO DARBU?

Jeigu jūsų atsakymai į pirmuosius du klausimus yra **TAIP**, o į trečiąjį **NE**, tai jūs kaip tik tiktumėte per mus uždirbti **DIDELIUS PINIGUS**.

Mes turime jau seną ir gerai tvarkomą SIUNTINIŲ BIZNĮ, ir mūsų kainos yra pačios pigiausios visame pasaulyje. Mes ieškome darbščių ir iniciatyvos turinčių žmonių.

Jeigu jūs niekada nesate buvę SIUNTINIŲ BIZNYJE, bet turite gerų ryšių su PABALTIEČIŲ TAUTYBĖMIS, UKRAINIEČIAIS, RUSAIS, ARMĖNAIS ir kt., tai mes jums atsakysime į

3 DIDELIŲ PINIGŲ KLAUSIMUS

- 1) MES JUMS SUORGANIZUOSIME SIUNTINIŲ BIZNĮ
- 2) MES JUMS SUDARYSIME PROGĄ UŽDIRBTI DIDELIUS PINIGUS
- 3) MES JŪSŲ DARBĄ PADARYSIME VERTINGU, TEIKDAMI VISOKERIOPĄ SAVO PARAMĄ.

IEPRALEISKITE SITO KIOS PROGOS!

Tuoju parašykite mums, paprašydami smulkesnių žinių. Visas susirašinėjimas bus laikomas griežtai SLAPTAI.

Lietuvių Prekybos Bendrovė,

341, Ladbroke Grove, London, W. 10, England.

St. CATHARINES, Ont.

KLB ST. CATHARINES AFYLINKĖS PRANEŠIMAS

Į Pabaltiečių tautų federaciją š. m. birželio 18 d. rengia mas demonstraciją Ottawoje iš St. Catharines apylinkės buvo nuvykę dvi mašinos — de vynei asmenys.

Nuo liepos 17 iki 23 d. Bufale, N. Y., yra rengiama tremtinių savaitė. St. Cathariniečiai ruošiasi ir šiose iškilmėse dalyvauti kuo skaitlingiau. Yra su manymais į rengiamą iškilmių koncertą vykti organizuotai. Jei kas norėtų prisidėti bei gauti tuo reikalu informaciją, prašom kreiptis į St. Catharines b-nės valdybos narius.

Prie to, valdyba praneša, kad liepos 24 d., kartojeama liepos 24 dieną sekinadienį, tuo jau po pamaldų apie 11 val.

vienuoyno salėje, 75 Rolls Ave, yra šaukiamas b-nės apylinkės narių susirinkimas, kuriame be kitų svarbių reikalų bus sprendžiamas Niagara Falls jungimo į St. Catharines apylinkės bendruomenės ribas klausimas. Todel st. cathariniečius ir niagariečius su sirinkime dalyvauti prašome kuo skaitlingiausiai.

Apylinkės Valdyba.

Visiems Joninių svečiams pranešame, kad salėje (VI. 25 d.) kaž kas yra pamiršęs liet paltį, pilkos spalvos skrybėlę ir moteriškas baltas pirštines. Tuo reikalu prašom kreiptis šiuo adresu: J. Dilys, 11 Erie St., St. Catharines, Ont.

Radėjas.

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,

einant birželio 21 d. nutarimu, 1960 metų iš Kanados lietuvių išsiuntė Tautos Fondo valdybai į New Yorką \$2,500 aukų, surinktų per pirmą pusmetį

velande, Ohio, studijuoja Ohio universitete inžineriją. Jūrų skautų organizacijos narys. Karinė tarnybą atliko Amerikos kariuomenėje.

Vestuvės buvo didelės, gražios ir iškilmingos. Vestuvių vaisės buvo Windsoro rumunų salėje, dalyvavo apie 150 artimųjų ir pažįstamųjų iš Čikagos, Clevelando, Toronto, Hamiltono ir kitur. Jaunavedžiai buvo apdovanoti gausiomis dovanomis ir gražiais linkėjimais. Žodžiu sveikino Windsoro lietuvių klebonas kun. V. Rudzinskas ir P. Januška, telegramomis ir laiškais iš daugelio vietų.

Jaunavedžiai išvyko povestuvinėn kelionėn po Kanadą.

Jaunavedžiams, sukūrusiems tikrai lietuvišką šeimos židinį, nuoširdžiausi sveikinimai ir geriausi linkėjimai ateičiai. Ilgiausių metų!

Ta proga TF-do Atst. Kana doje nuoširdžiai dėkoja visiem Kanados Lietuviams už aukas pavergtos Tėvynės reikalam.

TF-do Atst. Kanadoje.

TAUTOS FONDAS

Wellando Lietuviai Tautos Fondui aukavo:

Po \$5 — J. Pončulis, A. Stankevičius, O. ir J. Staškevičiai, J. Radvilas, J. Sinkus, B. Suomonas, K. Stankevičius, Br. Andrušis, Joninių rengėjai Wellande: po \$2 — A. Čepukas, B. Simonaitis, J. Bieliūnas, A. Ramanauskas, M. Kužovas, V. Žinaitis ir J. Kutka; po \$1 — P. Adomynas, K. Čepaitis, B. Čepaitis, M. Urpšys, kun. B. Mikalauskas, P. Sidlauskas, W. Kavolius ir K. Žukauskas.

Tautos Fondo Atst. Kana doje nuoširdžiai dėkoja Wellando lietuviams už aukas pavergtos Tėvynės vadavimo reikalam.

TF-do Atst. Kanadoje.

BELLAZZI — LAMY, INC

DO 6-6941 7679 George St., Ville Lasale.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

SIUNTINIAI NAMIŠKIAM

Lietuvių Prekybos B-vė., Anglija.

Montreal: Aug. Mylė. Tel. UN 1-8675

991 St. Elizabeth St., Montreal 18. P. Q.

SIUNTINIAI PILNAI APDRAUSTI.

KELIONĖ Į SAMARKA...

Atkelta iš 2-ro psl.

tų valstybė tvarko kiekvieno piliečio gyvenimą pradedant nuo jo gimimo ligi mirties. Kurį gyventojai negali be vizos keliauti ir viduje savos valstybės. Jie negali skaityti, ką jie norėtų; jie negali streikuoti, siekiant geresnio atlyginimo, nes jų profesinės s-gos yra valdžios tvarkomos. Ir šitas visas suvaržymas liečia ir visus kitus į šį kraštą atkeliavusius, laikinus turistus. (C. S.)

NORMOS, KURIŲ NEJMA NOMA ĮVYKDYTI

Vilniaus „Tiesos“ 143 numerio Pandelio rajono Vilkių kolchozo pirmininkas duoda keletą pavyzdžių, kaip „racionaliai“ nustatomos darbo normos ir atlyginimas už darbą. Keletas pavyzdžių: Kolchoz ninkas per 8 darbo valandas privalo pagaminti 500 kuolų aptvarams; už tai jam turi būti priskaitoma 1,25 darbadienio. „Ar gali žmogus per 55 sekundes nupjauti, nužieinti ir užmailinti kuolą“ — klausia šio „Tiesos“ straipsnio autorius. Toliau jis rašo, ar šių darbų normų rekomendacijų autoriai iš viso išvaizduoja, apie ką jie rašo. Lygiai neįmanoma įvykdyti kuolų sukalimo normos: per 8 valandas reikia sukaloti 300 kuolų! Straipsnio autorius rašo, esą dar daugiau pavyzdžių, kurie aiškiai parodo absurdišką darbo normų ir atlyginimo nustatymą. E.

KOKI LIETUVIAI BUVO KAZACHSTANE

Sovietinė spauda buvo pranešusi, kad plėšiminių linksminti esanti išsiųsta į Kazachstaną lietuvių artistų grupė. „Tiesa“ birželio 30 d. pranešė jų pavardes: T. Kurickaja, N. Martynuk, Z. Knižnikov, A. Podjapolskaja, A. Ločer. Toki lietuvių ir tikrai vienas kita tautis — R. Marijošius. Tai gi, matome, koki lietuvių dar viešpatuoja Lietuvoje.

Kencianti tėvynę įpareigoja, kad padėtumei vargan patekusiems jos sūnams ir dukroms.

Vasarotojams

MONTREALYJE — KANADOJE

Puiki vieta praleisti atostogas. Apartamentai ir pavieniai kambariai su visais patogumais. Jūros maudynė prie pat namų. Prieinamos kainos. Maistą galima gamintis patiems — tam yra graži bendra virtuvė.

Restoranas irgi čia pat.

Čia susipažinsite su daugeliu lietuvių, kurie jau per daugelį metų čia suvažiuoja linksmiai praleisti atostogas.

Užsisakykite apartamentus ar kambarius pas:

Violeta Raktis
125 Atlantic Avenue
Atlantic City, N. J.
Telefonas 5-2338.

ŽALGIRIO MŪŠIS...

Atkelta iš 3-čio psl.

mentu — kai po 4 valandų kautynių likimas kabojo ant siūlo — nuo Tannenbergo pusės pasirodė spiečiai lengvai ginkluotų lietuvių ir totorių raitelių, pirmųjų „pabėgėlių iš mūšio“ arba stovėjusių rezerve. Vytautas tebetvarkė puolimus bei įvairius manevrus. Daug lietuvių metėsi į kryžiuočių užnugarį, lenkai nauju įkarščiu puolė priešą. Taip staigiai užkluptas ir apsuptas, pasai narsūs ir gabūs Didysis magistras Ulrich von Jungingen žuvo nuo lietuvių jėgų — pervertas per kaklą. Likusieji Ordino kovotojai susvyravo, sušimė, pradėjo trauktis, galop leidosi bėgti kas sau. Esą, ir bėgantieji, ir juos besivejan tieji lavonais kopė ir klupo... Lietuviai ir lenkai įkandin vi josi priešą ir puolimu paėmė Ordino stovyką prie Grunvaldo — kur buvo sukruta apšaudyta maisto ir vyno pergale. Stovyklos bare, esą, buvo daugiau lavonų nei mūšio lauke — čia siautėjo pėsčiai „liaudis“. Pergalėtojai tuoju nesivijo bėglių ir prieš naktį nepasirūpino, kad nei sužeistaisiais — daugelį naktį pribagė lietuvių. Daukantas gražia kalba: „Vytautas, surašiodinęs intinčius su tais pačiais saitais ir geležiniais, kuriuos kryžiečiai buvo patiekę Lietuviams, vienus tarp jų į Lietuvą, kitus į lenkus išvarė, o kamendotų arba jėgų rolų Markvard Saldzback ir Enrik Šumberg, kuriuodu buvo neteisingai jo motiną išvairo jusi, liepė ten pat nukirsti“.

Mūšio lauke krito visos Ordino vadovybės su viena išimtimi — d. špitolninku Werner v. Tettingen. Kitą dieną, po pamaldų už žuvusius, pradėta laidoti kritusius kovoje. Didžiojo magistro Jungingeno ir kitų Ordino vadovybės narių lavonai buvo iškilmingai nulydėti į Marienburgą. Pergalėtojai tris paras išėjosi prieš pradami tolimosios karo operacijas prieš Ordino pilis, 3000 vyrų atsarginę rinktinę ir iš Egljos girios mūšio pasprukusius priešus.

Vėliau Ordinas skundėsi šia me mūšyje netekęs 18,000 vyrų nukautais. Istorikai nutaria, kad žuvusiųjų skaičius buvo Ordino sąmoningai perdedamas. Nelaisvėn pateko tūkstančiai Ordino karių — kai kas priskaičiuoja 14,000 ir net 16,000, veikiausiai su visu gurguolės personalu, nekovojo. Laimėtojų teki visa Ordino lauko artilerija ir visų 52 rinktinių vėliavų, kurios vėliau buvo nugabentos į Krokuvos Vavelio katedrą. (Hitleris, 1939 m. „išvadavo“, bet dabar jos vėl kabo Krokuvoje). Sąjungininkų pusėje žuvo tarp 4 ir 5 tūkstančių vyrų, ir buvo apie 8,000 sužeistų. Šios skaitlinės atrodo patikimos.

TAVO VIENKARTINĖS AUKOS LAUKIA TUKSTANČIAI LIKUSIŲ TAUTIEČIŲ VOKIETIJOJE

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

18 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259—3 Ave., Ville LaSalle DO 6-9343

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabutės ir kiti įvairūs medžio dirbiniai

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUCIULIS yra tos srities specialistai su 22 metų patirtika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje. Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 L'aleur Str., Ville LaSalle, Montreal, P. Q., Tel.: DO 6-3884.

MONTREAL HAMILTON TORONTO

MONTREALIO SKAUCIŲ IR SKAUTŲ STOVYKLOS

„Neringos“ skaucių ir „Geležinio vilko“ skautų tuntu va saros stovyklos įvyks nuo liepos mėn. 16 d. iki 24 d. prie Rawdon'o miestuko (ten pat, kur pernai buvo). Įvažiuojant 18 keliu į Rowdon, važiuoti Quebec'ui. Prie 11 Avenue pasukti kairėn ir važiuoti iki stovyklos. Sekti ženklus. Stovykloms vadovaus: sesių — I. Gražytė, brolių — J. Ramanauskas.

Registruotis prašoma pas draugininkus arba I. Gražytę — RA 9-7091 ir J. Ramanauską — PO 9-0413.

Stovyklauti mielai yra priimami ne skautės ir ne skautai.

I stovyklą išvykstama šešta diena, liepos 16 d. 9 val. nuo Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero bažnyčių. Tėvai, kurie patys veža savo vaikus, prašomi taip pat užsiregistruoti išvykti mo vietose.

Turintieji mašinas, kurie galėtų nuvežti stovyklautojus, prašomi pranešti S. Pakulytei — PO 9-1857 arba J. Piečiai — RA 2-4449.

DR. V. GIRIŪNIENĖ

jau persikėlė gyventi į Rosemontą ir išsinuomavo kabinetą 3940 Rosemount Blvd., telefonas RA 1-06556. Dabar nauja daktarė ilsi, atostogauja prie Golden Lake ir profesinio darbo imsis nuo rugsėjo mėn.

● Janeliūnas Edvardas pabai gė mokytojų kolegiją ir nuo rugsėjo pradės mokytojo darbą mokykloje.

● Jankūnas Albertas, iš Hamiltono, lankėsi Montrealyje ir NL redakcijoje. Mašinų Fondui įdė 10 dol. Ačiū nuoširdžiai.

● P. Rickienė - Vizgirdaitė, iš Hamiltono, pavasarotė yra atvykusi į Montreali ir vieši pas pp. Styrus, tėvus ir kitus giminaičius.

● M. Kucinienė - Stankaitytė, iš Čikagos, vieši pas motinėlę ir brolius pp. Stankaičius. Žada atvažiuoti ir inž. p. Kucinas.

● Šeštadienį, liepos 16 d. yra Karmelio Motinos Marijos šventė. (AV).

Dr. J. ŠEMOGAS

5441 Bannantyne, Verdun.
Pirmadienį ir ketvirtadienį 7—9 p. m.
antradienį ir penktadienį 2—4 p. m.
trečiadienį 2—4 ir 7—9 p. m.
šeštadienį 11—1 p. m.

PO 7-3175 namų; PO 6-9964.

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

2 biurai:
5441 Bannantyne, Verdun.
Tel. UN 6-8235 ir
1396 St. Catherine St. W.
(prie Bishop).
Siute 419, tel. UN 6-8235

Dr. C. BEDARD, B.A., D.C.

Chiropractor
HU 4-5527
5881 Monkland Ave.,
N. D. G., Montreal.

Nosies, gerklės ir ausų

specialistas ir chirurgas

Dr. R. CHARIAND

78 St. Joseph Blvd. W.
VI 2-9958

Dr. E. Andrukaitis

956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

ŠAUNŲ PIKNIKĄ ŠI SEKMADIENI,

liepos 17 dieną, ruošia Lietuvių Darbininkų Draugijos Montrealio 35 kuopa pp. Baka navičių ūkyje prie Brome Lake vietovėje, vadinaojie Iron Hill, kuri pasiekama iš Montrealio vykstant 1 keliu ligi Mariville nuo kur vyksta 40 keliu iki Cowansville, o nuo ten 52 keliu. Pravažiuojant 36 keliu, kuris išsuka dešinėn, reikia pavažiuoti dar apie 2 mylias 52 keliu ir išsukti į mažą keliuką į dešinę, kuriuo ir pasiekiamas pp. Bakanavičių ūkis. Piknike be visokių pamašinimų, bus dar turtinga loterija, šokiai ir tt. Visi kviečiami dalyvauti.

JURGIS SKARDIS SU ŠEIMA

žmona ir sūnum Jurgiu jr., atos togaudami, lankėsi Montrealyje, viešėjo pas pp. Tetmajerius ir apsilankė NL redakcijoje, kurios Mašinų fondui įdė Bendrovės prašomą normą — 20 dol. už du šėrus.

J. Skardis, pastovus NL bendradarbis ir bendrai lietuviškos spaudos rėmėjas, gyvena Sault-Ste-Marie, Ont., kur atgaivino Bendruomenės organizaciją ir jau kelinti metai yra šeštadieninės mokyklos mokytojas. Nors dirbdamas pamainomis dėl to turi nepatogumų, bet rūpinasi nelengvu lietuvių palaiškymo darbu jauni mo tarpe.

Pp. Skardžių šeima atosto ginį laiką naudingai sunaudoja: kelias dienas praleido Kana dos sostinėje, Ottawoje, kur lankėsi parlamente ir muzė juose; Montrealyje taip pat apsi pažino su miesto įdomybėmis ir lietuviškojo gyvenimo pasireiškimu.

Pp. Skardžius, prisimenant bendrą stovyklinį gyvenimą tremtyje ir įvertinant didelę paramą N. L.-vai, gražiai priėmė pp. Kardeliai.

Iš Montrealio pp. Skardžiai išvyko dar lankyti Quebec'o sostinės — Quebec'o miesto.

● Pp. Leknickai jau antrą savaitę vasaroja savo vasarvietėje prie Golden Lake, Val d'Avrid, kur ir daugiau lietuvių turi vasarnamių ir leidžia vasaros atostogas.

Dr. V. PAVILANIS

3439 Beaconsfield,
N. D. G., Montreal.
HU 1-8437

Dr. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų Gydytoja
1410 Guy St., I a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų PO 8-8096

ADVOKATAS

STASYS DAUKSA, LL. D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 901
UN 1-8933

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER,
B. A., B. C. L.
Suite 205
168 Notre Dame St. E.
Montreal. UN 6-7026

NOTARAS

JUOZAS BERNOTAS
B. A., B. C. L.
215 St. James West,
7 augštas.
Tel.: AV 8-3115.
Namie 2654 Hogan
Tel.: LA 5-7023, 7—9 v. v.

HAMILTONO LIEUVIŲ VAJUS G. JANUŠONIUI

Hamiltono B-nės valdyba nės okupantą. Mūsų aukos jam bus ne tik materialinė, bet ir moralinė pamera, kurių jis labai reikalingas.

Prašome visų tautiečių su lig išgalėmis paaukoti tam jaunam ir narsiam didvyriui, kuris išdrįso visų lietuvių vardu pareikšti protestą prieš tėvų Ham. Liet. B-nės Valdyba.

Puikiausioms atostogoms tai HOTEL SANDY BEACH

Lake Maskinonge, St. Jovite, Que.

Savininkas J. Skinkis.

Kainos pradedant \$ 40 savaitei su maistu.

Visi namų,irstymosi, žuklės, teniso, orkestro, šokių ir kiti patogumai.

Rašykite dėl daugiau informacijų.

Juozas Gražys

SKELBIA KAILINIŲ PALTŲ

Vasarinį Išpardavimą

Didelis kailių pasirinkimas:

otter, sheared ir natural beaver, sheared racoon, drop - muskrat, pilki ir juodi karakuliai ir kiti.

3365 Masson St., Montreal.

Tel. RA 1-6005.

SV. KAZIMIERO

BAŽNYČIOJE

Klebonas kun. J. Bobinas pakrikštijo Vandos ir Alfonso Pundzių sūnų Marko - Alfonso vardais; N. Grėbliauskaitės ir S. Therryen'ų sūnų Daniel - Paul vardais.

Šeštadienį, liepos 9 d., kun. J. Bobinas sutuokė Jadvygą Krasauskaitę su Robertu Bohemyer.

Šv. Kazimiero par. klebonas kun. J. Bobinas išvyksta dviejų savaitių atostogų. Jį pavaduos kun. J. Navikevičius. Kunigas J. Bobinas atostogų metu lankysis Amerikos lietuvių kunigų suvažiavime, kuris liepos 20 d. įvyks Atlantic City.

● Lukoševičiui Juozui, liepos 8 d. buvo suruošta šauni ir graži priešvestuvinė staigmena, kurios metu jis pagerbtas, apdovanotas ir palinkėtas laimingo gyvenimo.

D. Norkeliūno svetainė buvo graži subuvimo vieta.

● Slizaitytei Rūtai pp. H. Adomonių namuose suruošta priešvestuvinė staigmena. Nuotaka gavo dovanų ir gražių linkėjimų laimingo gyvenimo.

● Kun. Jurgis Navikevičius atvyksta į Montreali, kur pavaduos atostogaujantį šv. Kazimiero parap. kleboną, šeštadienį laikys pamaldas už pp. Navikėnų mirusius šeimos narius.

● Į vengrų stovyklą draugis kai viešėti ir stovyklauti buvo pakviesti ir dayvavo: E. Tekutis, A. Bulota, A. Navikėnas, V. Rupšys, R. Kličius.

SIUNTINIAMS

per

Janiną Adomoniene
užsakymai nepriimami nuo liepos 15 iki rugpjūčio 2 d. — išvykstama atostogų.

REIKALINGA MOTERIS

prie 5 metų berniuko lietuviškoje šeimoje.
PO 7-0106.

TAUPYK, SKOLINKIS kredito kooperatyve

„LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Augštos palūkanos. Paskolos duodamos betkokiam geram tikslui.
Ved. D. Jurkus, PO 7-4280, Pirm. A. Norkeliūnas, RA 7-3120.
Veikia sekmadien. 11-1 val. A. V. par. salėje. Banko kambarv.

MONTREALIO

RAUDONASIS KRYŽIUS,

plešdamas savo veiklą, kuri siekia toli už Montrealio ir už Kanados ribų, informavo spaudą, radiją ir televiziją apie naują veiksmingumą, kuris ypatingu pasiryžimu pradėtas liepos 7 dieną.

Tai ypatinga akcija: kas duos Raudonajam Kryžiui vieną pantį kraujo, tas gaus nemo kamą bilietą į didžiulias žaidynes, kurios įvyks Montrealyje De Lormier stadione rugpjūčio 26 d. ir Maple Leafs Toronto.

Ši akcija vyksta nuo liepos 7 d. iki rugpjūčio 26 d. Kraujas primamas vyrų ir moterų nuo 18 iki 65 metų. Vyrų kraują gali duoti kas 3 mėn., o moterų kas 4 mėn.

Kraują priima R. K. centras Montrealy 2180 Dorchester W.

● Tuokiasi Juozas Lukoševičius, Aušros Vartų parapijoje su Rūta Slizaityte, ši šeštadienį, liepos 16 d. ir Vytautas Skrebutėnas, St. Catharines, Ont., su Izabele Mececkaite, Aušros Vartų parapijos.

● Vizgirda Juozas, buvęs montrealietis, o jau trečius metus gyvenęs ties Čikaga, Auroroje, atostogaudamas lankosi Montrealyje ir vieši pas tėvus LaSalėje.

● Sekmadienį, liepos 3 d. su aukota bažnyčios reikalams 110.30 dol. ir vargonų fondui 85.95 dol.

● Česna Milda vienam mėnei atostogų išvyko į Kaliforniją.

IŠNUOMOJAMAS

šalia NL gražus 3½ atskių kambarių, sumažinta nuoma, butas. Teirautis telefonu.

DO 6-6220.

3 VASARNAMIAI

Val David.

Mažas įmokėjimas. Galima pirkti visus kartu ar atskirai.
RA 7-3120.

KANADOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Šiais metais, pirmą sykį Do minion Day šventės viešą minėjimą organizavo naujųjų ateivių grupė, nes kanadiečiai be šovimo iš patrankų jokių iškilmių tą dieną nedaro. Mutual Corporation League pirm. Jakubec dėjo daug pastangų surengti didelę eiseną, tačiau dėl ilgesnio savaitgalio ir gražaus oro parade dalyvavo ne daugiau 200 žmonių su 25 mašinomis. Jau ruošiantis paradei išvykti, atvyko dar 4 mašinos su lenkų vėliavomis (balta - raudona), bet ten buvo lenkai, o kanadiečių „Native Sons of Canada“, kurie atvyko parodyti savo solidarumą naujiems kanadiečiams, bet jie vėl išvyko savais keliais.

Parado priešaky ejo tautiniai rūbai apsirėngę graikai ir albanai, o toliau slinko įvairių tautybių mašinos su plakatais ir vėliavomis alfabeto tvarka. Viso buvo atstovaujama 12 tautybių. Paradas nusitęsė pusės mylios ilgio.

Lietuviai parade gražiai buvo atstovauti. Atidengtoje p. Ropės mašinoje sėdėjo jaunos tautiniai rūbai apsirėngusios lietuvaitės, laikydamos augštai iškeltas Lietuvos ir Kanados vėliavas ir didelį plakatą su vienu žodžiu „Lithuanians“. Lietuvių dalyvavo dar 5 mašinos su užrašais, viena net su rupu ir muzika. Prie parlamento rūmų parke laukė daugiau žmonių. Ten buvo išstatytos balkone visos vėliavos, o tuo tarp patrankos iššovė 21 šūvis.

MŪSŲ VASAROS TALKININKAI

Vasarą, kai išvyksta atostogų pp. Leknickai, pp. Pranevičiai, pp. Bulotų, pp. Tekučiai jaunimas, LN ekspedicija labai pasigenda šių nuoširdžių talkininkų. Nepasirido ir p. Linkonienė ir dar vienas kitas iš jaunimo. Tat, laimei, dabar NL pirmadienį talkas aplan ko Ir. Burbaitė, A. Sibitis jr., vis dar pastoviai talkina M. Šulmistras, atsilanko, jei dar bo pamaina leidžia, K. Leipus, pp. Skardžiai Mildutė, pp. Ptasinskų, pp. Gureckų jaunimas ir dar kai kas pripuolamai. Visiems esame labai dėkingi.

ŠAULIŲ GEGUŽINĖ

Įvykusi liepos 3 d. pp. Skruibių ūkyje, nors ir esant blogam orui, sutraukė per 30 mašinų. Daugumoje žvejų ir šaudymo mėgėjų.

Žuklės premija laimėjo pernykštis „čempionas“ p. Mauskas, antrąją p. Gedminas ir trečiąją K. Kiaušas.

Geriausia šaudė p. Valenta, išmušęs 81 tašką iš 90 galimų ir laimėjo pirmąją premiją. Ant rąją p. Mickus ir trečiąją p. Kačergius.

Virvės traukimą laimėjo Juodžio — Stankaičio grupė prieš Vasiliausko grupę.

Šokių konkurse polkutę geriausiai pašoko p. Girdžius su žmona.

Lietuviškų plokščių muziką, kuri skambėjo ir dangui verkiant, pajavairino p. P. Kvietkauskas akordeono akordais.

J. Š. Stasiškaite, staigiai susirgusė apendicitu, laimingai operavo dr. J. Šemogas. Ligone jau pasveiko.

MASSON FURS

J. GRAŽYS

Parduoda gatavus, siuva naujus, remodulioja ir taiso senus kailinius paltus.

Vasarai saugus išlaikymas su apdraudimu.

3365 Masson St., Montreal.
Tel. RA 1-6005.

Iš balkono pirmas kalbėjo M. Jakubec, kuris išreiškė naujų kanadiečių ištikimybę Kana dai, o taipgi pasiryžimą kovoti už pavergtų tautų laisvę.

Toliau kalbėjo burmistro pavaduotoja Mrs. Newman, provincijos parlamento atstovas Stimson ir Dr. Cameron.

Sugiedojus Kanados himną, paradas buvo baigtas. Šis paradas buvo neskaitlingas dar ir dėl to, kad jame nedalyvavo skaitlingiausia grupė — ukrainiečiai. Iš 19 tautybių, nedalyvavo dar vengrai, bulgarai, armėnai, makedoniečiai. Latvių ir estų taip pat nebuvo matyti tautiniais rūbais.

Einant Morr gatve, buvo ten daug žmonių (publikos), kurie su dideliu įdomumu stebėjo įvairiaspalvę eiseną, ypatin gai atkreipdami dėmesį į graikus ir lietuvaites, kurių tautiniai rūbai, anot kanadiečių, buvo „more picturesque“.

Lietuvių grupę suorganizavo Apyl. Pirm. J. Simonavičius, kuris ir pats parade dalyvavo.

P. L.

Raštinė: LE 4-4451

Dr. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakara is ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 Bloor W., Toronto 4.

(į rytus nuo Dufferin St.)

KLK MOTERŲ DR-JOS VALDYBA

nuoširdžiai dėkoja visiems prisidėjusiems prie Joninių surengimo: darbščiajai šeiminkinei p. Vaicėkauskienei ir padėjėjoms — p. Stankienei, p. Kazinevičienei, p. Svotelienei ir p. Mažeikienei, taip pat ponoms Gabaliauskienei, Jaugelienei, Jukonienei, Gražienei, Ottienei, Ir. Lukoševičienei, Ald. Mališkienei ir jaunoms mergaitėms pagalbininkėms. Didelę padėką visiems aukojusiems fantus ir tortus. Taip pat P. Lukoševičiui už gražų vakaro pravedimą.

MONTREALIO „LITO“

balansas 1960 m. liepos 1 d. (Aktyvas (banko valdomas turtas).

1. Išduotos paskolos \$ 296,213.77
2. Kasa (sąskaita banke) \$ 34,573.09
3. Indėlis Centr. kasoje \$ 31,116.71
4. Indėlis Lygoje 54.—
5. Inventorius 358.90
6. Įvairūs asmens 608.73
- Viso \$ 362,925.26
- Pasyvas (turtas priklauso).
1. Indėlininkams \$ 350,395.84
2. Garantijų fondui 3,500.—
3. Nepaskirstytam pelnui 1,201.43
4. Šių metų pelnui 7,827.99
- Viso \$ 362,925.26
- Narių 517, skolininkų 137.
- Lito vedėjas D. Jurkus.

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius

IGNAS GURČINAS

3260 Curatteau

Montreal. Tel. CL 5-5515

DISTR. ESTATE BROKERS

177 Sherbrooke W. VI 2-8501

F. Jasutis ..... LA 2-7879

A. Markevičius ..... CR 9-9793

P. Adamonis ..... RA 2-2472

P. Baltuonis ..... LA 6-2084

Pr. Rudinskas ..... HU 1-2957

S. Kuliasas, sekr. RA 5-4247

Sekite mūsų skelbimus apie paskirus objektus N. L., T. 2., Star, La Press.